

NALOGE V TURISTIČNM LETU

Kot znano je generalna skupščina OZN na pobudo mnogih držav, med njimi tudi Jugoslavije, na svojem 21. zasedanju sklenila, da proglasi letošnje leto za mednarodno turistično leto.

Gospodarski in republiški zbor Skupščine SR Slovenije sta prejšnji teden sprejela sklepe o nalogah v mednarodnem turističnem letu:

● vsi prebivalci Slovenije naj se aktivno vključijo v prizadevanja za uspeh v mednarodnem letu;

● delovne organizacije in poslovne banke naj takoj prično vlagati sredstva za izboljšanje in povečanje turističnih storitev;

● občinske skupščine naj spremljajo delo gospodarskih in družbenih organizacij, da bi na osnovi sprejetih programov hitro aktivirali čimveč turističnih zmogljivosti; poskrbijo naj za ureditev vseh tistih vprašanj, od katerih je odvisen nemoten turistični promet (to je za ceste, delovni čas v trgovini, gostinstvu, servisih itd.);

● kulturne, telesnovzgojne in druge organizacije naj v svojih programih upoštevajo značaj mednarodnega turističnega leta;

● družbene organizacije, tisk, radio in televizija naj izčrpno obveščajo javnost o pomenu mednarodnega turističnega leta in vzpodbujajo k vsesplošni akciji prebivalstva;

● skupščina SR Slovenije bo vsestransko podprla napore vseh činiteljev, ki sodelujejo v pospeševanju turistične dejavnosti, izvršni svet pa bo za koordinacijo dejavnosti ustanovil poseben organ.

GLASILO, SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 3. MARCA 1967 — LETO XXI. ST. 8 — CENA 50 DIN PAR

Gregorčičeva 5 — Telefoni: uredništvo: 23-69, 21-76; oglaš. in naročniki: 31-05, ekonomska propaganda: 30-85

500 SD ZA OBISK NA DOMU

Po dolgih razpravah in nasprotujočih si stališčih o tem, ali je participacija zdravstvenih zavarovancev pri kritju stroškov zdravstvenih uslug finančni ali vzgojni ukrep, je celjska skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja sprejela predlog izvršilnega odbora, ki določa lestvico zavarovanceve udeležbe pri različnih vrstah zdravstvenih storitev.

Tako bomo zavarovanci odsej za vsak recept plačali 200 starih dinarjev, za vsak zdravnikov obisk na domu pa 500 starih dinarjev. Toda to velja le za njegov prvi obisk, medtem ko za vse ostale pri isti bolezni participacija ni predpisana. Podobno je tudi pri udeležbi za prvi pregled pri zdravniku splošne prakse, ki bo stal 300 dinarjev, prav tako pa tudi prvi pregled pri specialistu, če smo se tja napotili na lastno željo. Prispevek za prevoz z rešilnim avtomobilom bo znašal 1000 dinarjev za vsak prevoz. Razmeroma ostre so določbe o udeležbi zavarovancev pri zastrupitvi z alkoholom. Za prvi dan zdrav-

ljenja bo udeležba 100 odstotna, za vsak naslednji dan pa 50. Nadomestila za odsotnost z dela nad 30 dni se bodo gibala do 90 odstotkov od osnove, prispevek za opremo novorojenca pa bo znašal 10 tisoč starih din.

Zaradi razmeroma velikega odliva zavarovancev v druge ustanove, bodo verjetno spremenili pravilnik, po katerem zavarovanci uveljavljajo zdravstveno varstvo. Gre za omejitve, po kateri naj bi zavarovanci sami plačali razliko v ceni med »domačim«
zdravstvenim zavodom in tistim, ki z njim komunalna skupnost ni sklenila pogodbe.

SPET NASTOP REPREZETATOV

Tik pred zaključkom drsalne sezone bo Celje spet prizorišče zanimive in kvalitetne tekme v hokeju na ledu. V ponedeljek, 6. marca zvečer se bodo na drsališču v celjskem mestnem parku srečali člani jugoslovanske državne reprezentance ter igralci Slovana, ki sodelujejo v prvi češki ligi.

Kot vse kaže bo to zadnji nastop jugoslovanske državne reprezentance v tej sezoni v Celju.

OBVESTILO BIVSIM BORCEM II. GRUPE ODREDOV

Praznovanje 25-letnice ustanovitve II. grupe odredov, ki bo letos 14. maja v Celju povezano s sprejemom domicila, bo imelo velik pomen, saj bo zajelo vse štajersko območje in bo hkrati praznovanje vsega partizanstva na Štajerskem.

Odbor za organizacijo tega praznovanja želi poleg izvedbe obširnega programa napraviti tudi natančen spisek vseh živih, padlih in umrlih borcev II. grupe odredov.

V zvezi s tem naprošamo vse preživele borce II. grupe odredov, da takoj sporoče svoje ime in priimek ter točen naslov bivanja Občinskemu odboru ZZB NOV Celje, Gledališka 2.

Za borce II. drupe odredov prištevamo vse borce, ki so bili v partizanskih enotah II. grupe odredov po njihovi ustanovitvi na Orlakih na Dolenjskem maja 1942 ter vse borce partizanskih enot na Štajerskem od leta 1941 dalje, ki so prišli v sestav II. grupe odredov v času do decembra 1942, ko je bila ustanovljena IV. operativna zona.

Organizacijski odbor II. grupe odredov

Žene, matere, dekleta!

Vaš dan, osmi marec, naj bo vnovič dokaz vaše enakopravnosti, dan, ki nas naj opomni, da te enakopravnosti še vedno nismo povsod omogočili, dan, ki vas naj zdrani, da boste v družbi uveljavljale same, česar vam družba še vedno ne omogoča.

Boj mnenj še ni končan in očitno je, da z njim ne bomo opravili tako hitro. Mnogo tega vam dolguje svet, ne nazadnje tudi to, da smo sploh ljudje z zvišenimi mislimi, čustvi in nežno plemenitostjo.

Toda kruta vsakdanost nas še vedno oklepa v drobne prepreke, ki ne dopuščajo resnične polnosti življenja, vsakdanje skrbi nam jemljejo dobro voljo, upanje in vero, razmere nas utesnjujejo in onemogočajo takšno enakopravnost, kakršno smo že zdavnaj napovedali.

Naš svet pa ni od danes niti se z današnjim dnem ne neha vse tisto dolgoletno prizadevanje, da bi stopili po poti pravega tovarštva, čistosti, prerjenih nazorov in novega verovanja k dejanski sreči in blagostanju, ki ne bi poznala trpljenja, zapostavljenosti in nepravične razdelitve življenjskih bremen.

Vse kaže, da ta čas še ni tako blizu, zato naj bo letošnji osmi marec v največji meri priznanje za vso veličino vašega deleža v življenju in hkrati opomin za uresničitev vseh drugih obljub.

Akcijski program zdravstvenega varstva Začetek vendarle obeta

V preteklem tednu so občinska vodstva družbeno-političnih organizacij, pa tudi nekatere strokovne službe in v ponedeljek še občinska skupščina razpravljali o akcijskem programu zdravstvenega varstva v celjski regiji. Program je pripravil zavod za zdravstveno varstvo oziroma zdravstveni center in predvideva nekaj ukrepov za boljše, učinkovitejše in zlasti cenejšo organizacijo zdravstvene službe.

Njegov namen je torej uskladitev porabe sredstev za zdravstveno varstvo občanov z ekonomskimi možnostmi družbene skupnosti in optimalno izvajanje tega programa v dogovorjenih material-

nih in strokovnih okvirih. Nekateri so bili mnenja, da bi bil akcijski program lahko bolj konkreten.

Program določa, da morajo izvajalci osnovnega zdravstvenega varstva z osvajanjem di-

spanzerskega načina dela zagotoviti sistematično zdravstveno nadzorstvo otrok, šolarjev, dojenčkov, nosečnic, žena v fertileni dobi, ostarelih ljudi in delavcev v delovnem razmerju.

(Dalje na 4. strani)

ODLIKOVANI

Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval za dolgoletno požrtvovalno in nesebično strokovno delo v kmetijstvu ter za družbeno delo v Savinjski dolini sedem članov kmetijskega kombinata Zalec.

Red za zasluge za narod s srebrnim vencem je prejel JANKO CVIKL, upravnik delovne enote v Braslovcah, red dela s srebrnim vencem so prejeli: ANGELCA VOVK, strojni molzač na farmi v Zalogu, LUDVIK DERMOL, upravnik delovne enote vrtnarstvo, VINKO JANIC, upravnik delovne enote v Petrovcah, IVAN KOBE, tehnik delovne enote v Mirovanu, in LUDVIK MUHOVEC, traktorist v delovni enoti Braslovce. Z medaljo dela je bil odlikovan MILENKO ROJNIK, vodja farme v Zalogu.

Vsem tudi naše iskrene čestitke!

VREME

OD 2. DO 12. MARCA

Padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 2., 6. in 10. marca. Okrog 6. marca lahko sneg do niz. V ostalem lepo vreme.

Marina Oštir

»Ne boste mi verjeli, pa je res, da sta se dve noseči ženi razburjali, zakaj jim ne dovolimo delati v nočni izmeni. V tej izmeni dobe žene namreč določen dodatek, nam je pripovedovala ognjevit.«

»Pogosto prihajam v spore z našimi delavci, kljub najboljšim nametom. Ljudje pozabljajo, da ima ta skrb v resnici dalekosežen — tudi finančni namen. Pri nas so zaposlene večinoma žene, ki se s svojim delom razdajajo družini in pozabljajo nase. Pozabljamo na to, da človek le ni samo stroj, in če bi tudi bil, rabi svojo oskrbo — kot stroj.«

V tovarni je že peto leto. Prej je bila učiteljica. Sama pravi, da je to delo mnogo zahtevnejše, vendar ravno zategadelj zanimivejše. Ko je prišla v kolektiv si še sama ni bila na jasnem, kje bo zagrabila. Po teh petih letih je s pomočjo marsikaterega člana v kolektivu uspela polagoma razčistiti pojem in vlogo soc. delavca v kolektivu. Danes več nihče ne sprašuje, kaj bi naj delala. Samo po

sebi je postalo umevno, da bo ta primer rešila MARINA. Zato se ljudje sedaj že sami zatekajo k njej.

»Naše delo se ne izrazi takoj, to je mozaik, ki dobi podobo šele po rešitvi vseh drobnih, na bežen pogled nepomembnih stvari, začeni pri topli malici, urejevanju prevozov na delo in z dela, osebnega počutja, rekreacije... Ta tempo proizvodnje vpliva na počutje proizvajalca, zato ne iščimo vzroke boleznin samo v simuliranju. Trdim, da je simulantom majhno število, pa čeprav zdravniki menijo drugače. Kdo lahko z gotovostjo zatrdi, da je ta in ta de-lavec zdrav ali pa bolan, da je sposoben za to delo in za ono ne? To se ne da. Vzroke boleznin moramo iskati tudi v organizaciji dela, pretežno tam.«

— Kaj menite o skrbi za delovnega človeka, ki jo tolikokrat poudarjamo?

»To je sila načelno, začeni pri sindikatu. Vsebinska je žal drugačna, sila drugačna. Mi smo sicer

uspeji odvojiti del sredstev za nadomestitev K-15, prav tako bomo verjetno prispevali del sredstev za dopuste. Toda v teh pogojih je to težko. Poglejte, pri nas je starostna doba zaposlenih sorazmerno nizka. Zaposlovali smo dekleta, ki so ostajale v dolini po obiranju hmelja. Začeli smo z reševanjem stanovanjskih problemov. Zgradili smo nešteto stanovanj, sedaj kreditiramo naše delavce, ki si žele zgraditi lastno hišo.

Nove obremenitve v zvezi z datjavami za socialno zavarovanje, prenos stroškov na delovne organizacije, vse to se krepko zažira v standard ljudi, obenem pa se kaže tudi skrb za delovnega človeka... Ogromno drobnih stvari je, ki druga drugo pobijajo...

V tem presnetem lovu za denar smo zašli, to sicer le počasi priznavamo, čeprav bi morali ravno sedaj najbolj razmišljati o standardu.«

Nani

DANES V CT	
● Se je čas, da odpravimo slabosti	3. stran
● Kmetijski svetovalec	4. stran
● Humor	10. stran

PREDAVANJE JOZETA SMOLETA

V okviru prireditve celjske delavske univerze bo v četrtek, 9. tega meseca ob 19.30 predaval v veliki dvorani Narodnega doma glavni urednik Dela Jože Smole — tema predavanja: mednarodni položaj in jugoslovanska zunanja politika.

AERO UPOKOJENCEM

Na seji delavskega sveta tovarne Aero so v torek sprejeli sklep, po katerem bodo svojim upokojencem iz sklada osebnih dohodkov mesečno izplačevali znesek v višini 30 odstotkov njihovih pokojnin. Vsekakor izjemna gesta!

Pisma

ZAKAJ NI KABLOV?

V eni izmed zadnjih števil Celjskega tednika sem zasledil prispevek v zvezi z deviznim poslovanjem. Ker je bilo rečeno, da se lahko obrnemo z vprašanji na vaše uredništvo, izkoriščam to priliko.

Pred meseci sem bil namreč doma in sem iskal trofazni električni kabel. Iskal sem ga po vseh mestih Slovenije, vendar zaman. Zato vas prosim, da mi sporočite, kje bi tak kabel lahko dobil. Kolikor ga ne bi bilo mogoče dobiti v Jugoslaviji, mi prosim sporočite, kolikšna je carina, če bi ga uvozil. Razumeli boste nerodnost, če ima človek električni motor in tok, a nima kabla.

Stane Guček

Ker ima podobne težave verjetno še kdo drug, smo se odločili za odgovor na tem mestu. Kot so nam pojasnili pri Tehnomo-mercatorju v Celju je pomanjkanje električnih kablov splošen jugoslovanski pojav, do katerega prihaja spriču pomanjkanja bakra. Proizvajalci namreč forsirajo izvoz, pozabljajo pa na domači trg. Kljub takšnim razmeram dobijo poslovalnice od časa do časa električne kable, vendar so količine minimalne. Kdor ima torej možnost, da kabel uvozi, kar je potemtakem zanesljivejša, da ga dobijo, mora plačati 30 odstotkov carine od vrednosti kabla in 12,5 odstotkov prometnega davka.

Uredništvo

»SAMOVOLJA«

V Celjskem tedniku z dne 24. 2. 1967 je bil objavljen članek »SAMOVOLJA« Jožice Sever iz Vojnika 12.

S tem v zvezi želim, to zadevo razjasniti ter jo osvetliti tudi z druge strani.

Mnenja sem, da Franc Križnik, tajnik krajevnih skupnosti Vojnik, ne »kroji« sam nobenih zakonov.

Znano mi je, da se člani krajevnih skupnosti Vojnik sestanejo in skupno odločajo, komu bodo dodelili vrta in najem za tekoče leto, kajti strank je v Vojniku veliko, vrtov pa za vse mnogo premalo. Odločbe za vrtove ne obstajajo, pač pa vsako leto sproti obnavljanje zakupne pogodbe.

Upravičeno stranki Sever letos niso dodelili vrta, saj je vsakomur znano, da ima le-ta neke na Hrušnji svojo hišo in se bo letos odselila. Iz tega sklepam, da želi Severjeva svojevoljno prepustiti »ta košček zemlje« kakšni svoji prijateljici. S tem pa se nikakor ne bi strinjali, saj smo vsi volili člane krajevnih skupnosti in jim zaupali naloge, ki so jih in jih v redu izvršujejo. Zaupamo jim tudi, da pravilno odločajo o vrtovih.

Jaz sama pa bi še nekaj dodala: Nekega sončnega dne me je pot zanesla mimo stanovanjske hiše Vojnik 12, kjer se je igralo nekaj otrok. Med njimi sta bili tudi njeni dve hčerki, ki sta se tudi igrali. Vse bi bilo vsakdanje, če ne bi naenkrat Severjeva odprla ona in zavpila: »Puf! Pu-

stita jih!« Bila sem ogorčena in se zanimala, čigavi so otroci, ki so se z njima igrali. Bili so sosedovi, bolj natančno povedano rejenčki socialnega varstva. Zakaj se je tako zaničljivo vedla proti otrokom, ki so brez staršev, mi ni znano. Da so bili otroci pri igri v pesku morda umazani je razumljivo, saj otrok pri taki igri ne ostane čist. Kaj naj bi ji bili napravili ti nedolžni otroci, da jih tako ponižuje. ALI PA MORDA ZA SEVERJEVO OBSTAJA ZAKON, DA SME ZANICEVATI OTROKE BREZ STARSEV?

Rozalija Cater

KJE JE INSPEKCIJA?

V pismih večkrat zasledim kritiko občanov na račun različnih pomanjkljivosti. Sam večkrat zahajam v slaščičarne, vendar se mi še ni zgodilo, kot v Ziberovičevi slaščičarni v Velenju, da bi v kremovi rezini našel na primer las. (Mimogrede, tu celo dolgolasci prepevajo, čeprav slaščičarna ni gostinski lokal). Ko sem slaščičarko opozoril na las, je dejala, da to ni nič posebnega saj so bile v rezinah že celo muhe in se zavoljo tega nihče ni sekiral. Zanima me, kaj bi rekla k temu sanitarna inspekcija? Podrobnejša pojasnila sem pripravljen posredovati šefu slaščičarne osebno.

Dušan Bolkošek
Velenje,
Kersnikova 3

ZAKAJ ZAVLACEVANJE?

Poskušala sem na vse načine, da bi mojemu otroku in sebi omogočila človeka dostojno življenje. Gre namreč za to, da sem po dolgem oklevanju zaradi nemogočih razmer v mojem zakonu pred letom končno zbrala moči in se odločila za razvezo zakona. Kljub temu, da sem poleg vsega ostalega žrtvovala svojo mladost za vsa ponižanja in krivico, ki mi jo je povzročal mož vseh enajst let, kar sem bila poročena, sem žvela v prepričanju, da se bo otrokovo in moje življenje po razvezi zakona spremenilo, vendar se stvari niso uredile. Sodišče je razsodilo, da bi naj otrok do pravne razsodbe glede premoženja bil pri skrbnikih, jaz pa v eni sobi v hiši, ki sva jo z možem v zakonu zgradila skupaj.

Tudi po razvezi bivši mož še vedno poskuša uveljavljati svoje »pravice«, fizično me napada in žali. Tako motam, ker nimam sredstev za nakup drugega stanovanja za naju z otrokom — živeti z njim skupaj v isti hiši. Pravni postopek še kljub temu, da bo v prihodnjih dneh že skoraj leto dni — ni rešen. Vso to obdobje je otrok ločen od mene in živi pri tujih družini, ki sicer z vso ljubeznijo skrbi zanj, vendar mu po najboljši volji ta družina ne more nuditi to, kar bi mu lahko jaz kot mati.

Sama sem mnogo pretrpela in že zdaj trpim, zato sprašujem, zakaj sodišče takšnih in podobnih primerov, ko gre za življenje treh ljudi — družine, hitreje ne rešuje. Nihče si ne more predstavljati, razen tistih, ki so kaj podobnega doživeli, kaj pomeni živeti v takih razmerah. Zato bi želela zvedeti, ali je še kakšen zakon, ki nudi zaščito otroku in pomoči potrebni ženi?

Otroka sem rodila v želji, da bi mu lahko nudila kaj več, kot sem sama imela. Sedaj, po enajstih letih zakona, ko ima sedem let, pa je v resnici ravno otrok žrtev. Rada bi povedala, da me je sram nenehno hoditi po sodiščih in iskati pravico ter razumevanje in ko sem končno šla, se je stvar zavlekla.

Ker kaže, da se bivši mož ne bo nikoli spametoval, saj še vedno vzbura in muči otroka ter mene, se mi zdi, da je razveza le formalnost, ki ni z ničemer dopolnjena, da bi mlada z otrokom zaživel človeka dostojno življenje.

Anica Tajnšek
Rista Savina 10
Zalec

Pripis uredništvu:

Ker sodi primer v pristojnost občinskega sodišča v Zalcu, smo povprašali pristojne o vzrokih, zakaj se ni bilo razsodbe. Izvedeli smo, da so v teku obravnave morali izločiti sodnika, ki je primer odločeval, zaradi neutemeljenih obtožb razveznega Viktorja Tanjskega. Razprava bo v prihodnjih dneh.

MED TEDNOM PO SVETU...

Končno so v Indoneziji dosegli, da se je predsednik Sukarno formahno odpovedal svojemu položaju, vendar je ostal še vedno nominalni vodja države. Toda že ta popustljivost ga je stalá novih obtožb, ki zdaj kar dežujejo nanj in mu dokazujejo z vseh koncev, da je vedel za udar in da je imel v njem svoj delež krivde. Kako se bo vsa zadeva razpletala naprej, je povsem nejasno, kajti general Suharto je Sukarno obljubil, da ga ne bodo postavili pred sodišče.

Iz številnih namigov, da bodo prišli med Severnim Vietnamom in ZDA vendarle do diplomatskih razgovorov, ni bilo nič. Zdaj je vsakdo opustil tudi najbolj rahla upanja, kajti silovitost ameriških napadov na Severni Vietnam je preseгла vse dosedanje mere. Severni Vietnam še vedno bombardirajo, zdaj pa so ga začeli obstreljevati še s topovi. Pričakovali bi, da je žrtev teh napadov južnovietnamska osvobodilna fronta in redna vojska Severnega Vietnama, a podatki dokazujejo, da so Američani uspeli ujeti ali ubiti le majhno število resnih nasprotnikov, pač pa da so žrtev civilnega prebivalstva strahotne.

Te dni je v teku velika volilna akcija v Indiji, kjer bodo 12. marca volili premiera. Trenutno sta v vodstvu Indira Gandhi in Gajatri Devi. Indijske volitve bi zna-

le sprožiti tudi velike nemire v deželi, kajti poslednja verska in politična nasprotja so močno zaostila razpoloženje.

Zaostreno vzdušje je nastalo v Franciji, kjer je predsednik de Gaulle nastopil pred televizijo in zagovarjal svojo politiko, pri čemer je nakazal številne spremembe, zaradi katerih mu mnogi očitajo, da zlorablja svoj predsedniški položaj. Vse to je prav tako v zvezi s prihodnjimi volitvami v Franciji, ki bi naj odločile, ali bodo v prihodnje še vladali degolisti ali ne.

Kitajska je še vedno »dežela v vrelom kotlu«. Predsednika republike Liu Sao Cija so razrešili vseh partijskih funkcij, kar pomeni, da bo vsak hip ostal tudi brez vseh drugih funkcij. V pokrajini Fukien, kjer so bili nasprotniki Mao Ce Tunga še pred nedavnim precej močni, je zdaj zmaga la rdeča garda s pomočjo vojske in v dokaz maocetungizma pripravila velike demonstracije. Take demonstracije so pripravili tudi v nekaterih drugih pokrajinah, a zdaj se je pokazalo, da jih v mnogih pokrajinah ne morejo izvesti. Kitajska je pač obsežna dežela in če zamašijo čep na enem koncu, počti sod drugje.

... IN DOMOVINI

● V NOVSKI STA TRČILA BRZOVLAKE. V soboto zjutraj je bila železniška postaja v Novski pri zorišče hude nesreče, ki ji je, kot po navadi na naših železnicah, botrovala malomarnost. Brzovlak št. 10 iz Beograda je zavozil na tretji tir, kjer je že stal brzovlak št. 8 prav tako iz Beograda. Trčenje je bilo neizogibno. Potniki so poskakali skozi okna, preden se je zgodilo najhujše. Tako je na srečo v nesreči izgubil življenje samo manipulant v službenem vagonu. Preiskovalni sodnik je odredil pripor za odpravnika vlakov in nadzornika kretne, ki so pozabili, da je tretji tir že zaseden. Materialna škoda znaša 8 milijonov novih din.

● KAKO POSLEJ S PLACANIMI FUNKCIONARJI? V zvezni skupščini pripravljajo predpis, s katerim nameravajo urediti status plačanih funkcionarjev. Po tem predpisu naj bi bil plačanim funkcionarjem, potem ko jim poteče določen mandat, na voljo določen čas, da bi si tako uredili vse potrebno glede svoje zaposlitve. V tem času bi bili seveda na voljo skupščini.

● NIC VEČ OTROSKEGA DODATKA za tiste, kjer pride 500 ali v nekaterih primerih 400 novih din mesečnega dohodka na člana gospodinjstva. Tako je urejeno z novim zakonom o otroškem dodatku.

● REPUBLISKI PRORACUN. Republiški proračun za leto 1967 izkazuje 417 milijonov novih din dohodka ali 5,2 odstotka več kot v lanskem letu.

● SLOVENIJA V MEDNARODNEM LETU TURIZMA. Republiški zbor je priporočil gospodarskim organizacijam in poslovnim bankam, naj takoj uresničijo tiste investicije in izboljšave, s katerimi je možno že letos povečati obseg in kakovost turističnih storitev ter se tako uspešno vključiti v mednarodno leto turizma.

Jasno razmejiti fronte

PRED VII. SEJO CK ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

Na nedavni skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKS so obravnavali osnutek resolucije za VII. sejo CK ZKS, ki bo predvidoma sredi marca. Na tej seji bodo poskušali, kot je predvideno, oceniti sedanjost politično situacijo in postaviti aktualne naloge komunistov v sedanjem obdobju.

V razpravi je bilo med drugim rečeno, da se morajo komunisti ustvarjalno usmeriti iz defenzive v ofenzivo, se pravi, spopasti se morajo z vsemi zaviralnimi težnjami, najsi prihajajo z leve ali desne. Komunisti ne smejo bežati od polemike, od boja mnenj, od odkritih idejnih spopadov. Obstoječih idejnih front ne smemo oportunistično zamegljati, kakor da jih ni. Vedeti je treba, da se zdaj tudi konservativne in reakcionarne sile zavzemajo za demokracijo, samoupravljanje in celo socializem. S temi parolami pokrivajo svoje prave namene, vtihotapiti med ljudi tujo ideologijo, oživljati stare, preživele odnose. Prav zato, da v tem ne bi uspeli, je nujno razmejiti te sile, pokazati, kdo je kdo, da bi se lahko z nasprotniki samoupravljanja, delitve po delu in reforme odkrito spopadli.

Komunisti ne smejo dopustiti — tako so poudarili na omenjeni skupni seji — nobene druge variante družbenih odnosov kakor samoupravljanje in delitev po delu. Edina možna alternativa je družba, v kateri bo vsakdo vladal in opozicija, kritik napak in odgovoren zanje. Takšne družbe še ni. To so šele prvi, vsaj zelo neobgleni koraki. Za družbo, kakršno si želimo, se moramo borovati, in to prav tako odločno, kakor med vojno za svobodo slovenskega naroda. Ne smemo dopustiti, da bi kdorkoli drug razvil svojo zastavo, ker to ne bi bila zastava delavskega razreda in delovnih ljudi.

Na skupni seji so dosti govorili o tem, da nekateri absolutizirajo decentralizacijo, kakor da je vrh družbenega razvoja. Decentralizacija je samo ena stran samoupravljanja. Njo je bilo treba dosledno uresničiti zato, da bi na temelju samoupravljanja lahko speljali nov, drugačen vidik centralizacije. Družba ne more uspešno živeti v razmerah razdrobljenosti. Zato je se je nujno zavzemati za to, da se bodo na temelju samoupravljanja uspešno razvijali procesi integracije, demokratične centralizacije. Slovenija bo lahko uspešno nastopala v svetovnem gospodarstvu le kot dobro organizirana samoupravna celota, ne enostavna vsota delovnih kolektivov.

Govor je bil tudi o mestu in vlogi Slovenije v jugoslovanski skupnosti narodov. Rečeno je bilo, da le takšna skupnost, seveda skupnost enakopravnih narodov, zagotavlja, da se bodo med narodi razvijali odnosi, kakršni bi morali biti odnosi med narodi sploh. Reakcionarne sile, ki

se spet lišpajo z nacionalno demagogijo, nimajo pravice govoriti v imenu slovenstva, ker je zgodovinsko dokazano, da so bile sto let orodje tujih zatiralcev. Če kdo nima pra-

vice govoriti v imenu slovenskega naroda, potem so to sile, ki so zmeraj težile k temu, da bi Slovenija bila prirepek tujih imperialističnih sistemov. Slovenski narod se bo lahko obvaroval kot narod le tako, da bo obrnjen k napredku človeštva, v okviru družbeno-ekonomskega in političnega sistema Jugoslavije, na temelju samoupravljanja in socializma.

F. S.

ZAPISKI O VIETNAMU

Založba »Komunist« v Ljubljani bo te dni izdala v knjižnici »Sodobni svet« brošuro »Zapiski o Vietnamu«, ki jo je napisal Bogdan Cepuder.

»Zapiski o Vietnamu« so celovitejša delo, v katerem avtor slovenskemu bralcu dokumentirano predstavlja vietnamsko vojno in revolucijo. V publikaciji smo priče stvarnemu dogajanju v tej jugovzhodni azijski državi ter poglobljeno spoznamo boj njenega ljudstva in razvoj dogodkov. Zato je ta brošura nujen pripomoček za vsakega angažiranega bralca — a teh je veliko — ki sistematično spremlja dogajanje v Vietnamu. Brošura bo stala 2 nova dinarja.

Založba bo prav tako izdala še knjižico Romana Albrehta »Družbeno — samoupravni odnosi in ekstra dohodek«, ki zelo aktualno obravnava vse probleme s tega področja. Tudi ta brošura bo stala 2 nova dinarja.

OB NEUSPEHNIH PRVE REELEKCIJE DIREKTORJEV

PESEK V OČI

Kot je naložil temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja, je 36 delovnih organizacij celjske občine izvedlo v preteklem letu reelekcijo direktorjev. Toda zamenjali so samo pet najodgovornejših delavcev — med 22 delovnimi organizacijami v gospodarstvu so novega direktorja izbrali le v enem podjetju, v kolektivih družbenih služb pa so to storili v štirih. Če bi bila izobrazbena struktura direktorjev v celjskih delovnih organizacijah zadovoljiva, to niti ne bi bilo v oči. Toda dejstvo, da je na najodgovornejših delovnih mestih še vedno veliko ljudi s pomanjkljivo šolsko izobrazbo. In ker je tako tudi po reelekciji, lahko ugotovimo, da ta pomembna družbena naloga ni uspela tako, kot bi lahko pričakovali.

To se je zgodilo predvsem zato, ker so posamezni kolektivi v statutih in razpisih za vodilna delovna mesta že razširjali pogoje za zasedbo delovnega mesta — toda razširjali so jo navzdol — pa tudi zavoljo očitnega prilagajanja kriterijev ljudem, ki najodgovornejša delovna mesta zasedajo že zdaj. Praksa je bila tisti pogoj, ki jim je to najprej omogočil. Večina razpisov je namreč zahtevala dokajšnjo »prakso« na vodilnem delovnem mestu, ki pa je zlasti mladi, toda strokovno in izobrazbeno najbolj usposobljeni ljud-

je, nimajo. Tako se je zgodilo, da se je na večino razpisov javil samo en kandidat. Od 34 je bilo le pet najstarih takih delovnih organizacij, kjer je za delovno mesto direktorja kandidiralo večje število kandidatov. In še to so bili v glavnem kolektivi iz družbenih služb, kjer tudi sicer opažamo razmeroma ugodne posledice reelekcije. Čeprav so v večini primerov izbrali dosedanje direktorje, pa je to opravičljivo s tem, da so imeli ti vse potrebne pogoje za delovno mesto direktorja oziroma upravitelja zavoda.

Reelekcija ne more biti kampanjsko delo, ki ga začnemo tri štiri mesece pred iztekom roka, za katerega so imenovane vodilne osebe. Pa tudi končati se ne bi smela že s tem, ko v delovnih organizacijah končajo formalni postopki. Delovne organizacije bi se morale na reelekcijo stalno pripravljati, to pa tako, da bi same skrbele za vzgojo sposobnih ljudi, ki bodo čez čas pripravljeni sprejeti tudi najodgovornejša dolžnosti. Prav tako pa bi morali preučiti dejanske zahteve za zasedbo delovnih mest in postopek pri razpisu izvesti tako, da se bodo izognili formalnim zahtevam. Pri izbiri direktorja bi jih moralo voditi spoznanje, da je napredek delovne organizacije v marsičem odvisen prav od sposobnosti človeka, ki jo vodi.

I. B.

Risto Džunov v Celju

ZVEZNI SEKRETAR ZA DELO O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

Na povabilo celjske delavske univerze se je v ponedeljek mudil v Celju zvezni sekretar za delo Risto Džunov. Dopoldne je predstavnikom delovnih organizacij s širšega celjskega območja govoril o nekaterih aktualnih problemih novega sistema zdravstvenega zavarovanja delavcev o zaposlovanju in problemih, izhajajočih iz zakona o delovnih razmerjih, popoldne pa delavcem iz sindikalnih organizacij o vlogi in mestu sindikatov pri reševanju delovnih sporov.

Novi predlog zdravstvenega zavarovanja, ki ga je pripravljalo 400 zveznih in republiških strokovnjakov, po besedah zveznega sekretarja za delo ne izhaja iz trenutnih težav, pač pa ima globlje korenine predvsem v spoznanju, da moramo iz

zdravstvenega zavarovanja odpraviti mešanico samoupravnih in etatičnih odnosov ter ga v celoti postaviti na temelje samoupravljanja, pri čemer naj o bodoči organizaciji odločajo v prvi vrsti skupnosti zdravstvenega zavarovanja in ne posamezni forumi, kot doslej. To dejstvo je kot redkokdaj poprej spodbudilo živi interes 12 milijonov zavarovancev, saj zadeva njihove neposredne zdravstvene koristi. Slišati je mnenja, je med drugim dejal Risto Džunov, da je sedanji sistem dober, če da ga ne izvajamo, pri čemer je dodal, že samo dejstvo, da ima sedanja zakonodaja 2.500 členov in točkov ter 30 podzakonov, to zanika.

Ker gre za zelo važne odločitve, od katerih bo odvisno, kakšno zdravstveno zaščito bomo zagotovili zavarovancem, javna razprava o težah ne bi smela mimo družbenopolitičnih organizacij.

dhr

Še je čas, da odpravimo slabosti

Kandidiranje šele pred vrati

KJE SMO V PRIPRAVAH NA VOLITVE

KONČNO KANDIDIRANJE ZA POSLANCE IN ODBORNIKE JE ŠELE PRED NAMI, KAJTI O TEM, KDO OD EVIDENTIRANIH KANDIDATOV BO DEJANSKO KANDIDIRAL, BODO ODLOČALI NA KANDIDACIJSKIH ZBORIH NA TERENU IN ZBORIH V DELOVNIH ORGANIZACIJAH. VOLIVCI IMAJO USTAVNO IN ZAKONSKO PRAVICO, DA KANDIDATE SPREJMEJO ALI NAMESTO NJIH PREDLOŽIJO NOVE. KANDIDACIJSKI ZBORI NAJ BI BILI KONČANI DO 24. MARČA OZIROMA PETNAJST DNI PRED VOLITVAMI V OBČINSKE SKUPSCINE, KI BODO 9. APRILA.

V zvezni konferenci SZDL menijo, da bi bilo zgrešeno, če bi s pripravami na volitve hiteli, kajti časa je še dovolj. Ker v obdobju evidentiranja po mnenju zvezne volilne komisije niso prišli do polnega izraza družbenopolitični činitelji, organizacije in ustanove, bi jim morali zbori volivcev omogočiti, da dajo svoje predloge in mnenja o predlaganih kandidatih.

Splošno tudi ugotavljajo, da struktura evidentiranih kandidatov, ne ustreza, čeprav so različna mnenja, kako naj bi socialistična zveza kot nosilec predvolilne akcije »vplivala« na ustrezno strukturo vseh kandidatov, ki bodo zastopani v predstavniških telesih, se zanj vendarle ne bi smeli boriti s starimi metodami — z določanjem »ključev«, a še manj z administrativnimi političnimi intervencijami.

Ustrezno strukturo bi bilo treba zagotoviti po demokratični poti z javno razpravo na zborih volivcev. S tem bi vsekar med kandidati zagotovili tudi več žensk, mladine in neposrednih proizvajalcev, ki so enakopravni nosilci boja za ureditev družbene reforme. Struktura bi bila gotovo boljša, če bi na dosedanjih predvolilnih zborih več go-

niških organov in o nalogah poslancev in odbornikov. Tako pa so marsikje postavljali v ospredje osebnost tega ali onega kandidata.

Spričo velikega pomena bližnjih kandidacijskih zborov poudarjajo v zvezni konferenci SZDL potrebo, da bi se v vseh predvolilnih akcijah nekoliko bolj angažirali člani zveze komunistov. Njihov delež doslej je bil namreč zelo skromen.

(Po Tanjugu)

CELJE:

Pričetek zborov v nedeljo

Od nedelje, 5. marca dalje bodo v celjski občini kandidacijski zbori na terenu in v delovnih organizacijah. Medtem ko bodo na terenu trajali do 22., bodo v delovnih organizacijah končani do 15. t. m. Na vseh zborih bodo razpravljali o kandidatih in jih potrjevali. Razen tega bodo volivci na terenu razpravljali o predlogu proračuna celjske občine za letošnje leto ter o programu dela krajevnih skupnosti. Na zborih v delovnih organizacijah pa se bo razprava vrtela okoli ocene dela samoupravnih organov ter seveda o kadrovske priprave na volitve polovice članov samoupravnih organov.

Pred nami so kandidacijski zbori kot izredno pomemben člen v veri- gi letošnje največje politične akcije. Upajmo, da bodo evidentirani kandidati vsaj tokrat upoštevali željo volivcev in prišli na njihove zборе, ne samo da se z volivci spoznajo, marveč tudi za to, da se seznanijo s problemi določenega območja.

M. B.

SLOVENSKE KONJICE:

Kolektivi zatajili

V Slovenskih Konjicah je z redkimi izjemami evidentiranje zaključeno, toda podatki o evidentiranih dokazujejo, da izvolitev ne bo najboljša, v kolikor ne bo mogoče izpopolniti strukture evidentiranih. Na razširjenem posvetovanju 8. marca bodo sicer še enkrat pretresali seznam evidentiranih in skušali uravnati pravilna razmerja, toda to ne bo mogoče, v kolikor ne bodo sodelovali tudi občani in proizvajalci v delovnih kolektivih.

Za republiške poslance so v Slovenskih Konjicah evidentirali za republiški zbor na terenu pet možnih kandidatov, za organizacijsko politični zbor na občnih zborih sindikalnih podružnic štiri, na javni tribuni pa so evidentirali tri za socialno-zdravstveni zbor.

V občinsko skupščino bodo letos volili 32 novih odbornikov. Tako so na terenu evidentirali 56 možnih odbornikov, a jih je pet odklonilo kandidaturu, v delovnih organizacijah pa za 16 odbornikov samo 20 možnih kandidatov. Evidentiranje v delovnih organizacijah je bilo sploh zelo počasno (še vedno niso evidentirali v volilni enoti Ingrad-Kongrad!), a poleg tega so evidentirali tako malo možnih kandidatov, da upravičeno zastavljamo vprašanje demokratičnosti. To vprašanje je tem bolj upravičeno, če poudarimo, da je na terenu v večini volivnih enot evidentiranih več kandidatov, medtem ko je v delovnih organizacijah dosti primerov samo ene-

ga evidentiranega in ta je običajno — vodilni uslužbenec.

Prav zaradi tega je tudi struktura evidentiranih razmeroma neugodna, saj je med 70 evidentiranimi samo osem žena in nobenega mladince. V celoti so evidentirali samo 15 delavcev, pa kar 13 vodilnih uslužbencev. Nekoliko ugodnejše je razmerje po šolski izobrazbi, saj je evidentiranih šest z višjo, štiri z visokošolsko, 19 s srednješolsko in 36 z osemletno šolsko izobrazbo. Z nedokončano osemletko je evidentiranih pet.

Kandidacijski zbori, ki jih bodo zaključili do 25. marca in bodo na njih poleg kandidiranja obravnavali tudi proračun občine in družbeni plan, bodo sicer pokazali končno sliko, da o volitvah niti ne govorimo, toda vse kaže, da bo potrebno v Slovenskih Konjicah še precej ideološkega delovanja — predvsem v delovnih kolektivih — če bodo hoteli v prihodnje uresničiti dejanska načela demokracije.

Zraščanje terenskih organizacij

NA PODROČJU SENTJURSKA OBČINE SO VSE OSNOVNE ORGANIZACIJE ŽE ZAKLJUČILE S KONFERENCAMI. OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV BO 21. MARČA.

V glavnem so na konferencah razpravljali predvsem o vsebini dela, o reorganizaciji zveze komunistov in o vlogi komunistov v sedanjem procesu družbene in gospodarske reforme. Na predlog večine osnovnih organizacij zveze komunistov je občinski komite sprejel priporočilo, da bi na občinski konferenci predlagal ohranitev obeh sistemov, teritorialnega in tovarniškega, torej terenske in tovarniške osnovne organizacije. Ob tem bi naj dopolnila oba principa s tem, da bi naj osnovne organizacije uspešneje vrasle v družbeno organizacijski princip z delom samih komunistov. To bi se naj izrazilo v delu komunistov s terena, ki bi se vključevali v delo gospodarskih organizacij na njihovem terenu, oziroma, da bi osnovne organizacije v gospodarski organizaciji pomagale pri reševanju problemov in delu na terenu, kjer gospodarska organizacija deluje. S tem bi se izognili pasivizaciji nekaterih komunistov, ki se z izgovori, češ, da delajo v tovarniški organizaciji — niso aktivno vključevali v delu na terenu ali pa obratno.

»Smatramo, nam je izjavil sekretar občinskega komiteja ZK v Sentjurju MIRKO VREČKO, da bi bil sprejem tega predloga obvezen, kajti s tem bi se komunisti uspešneje vključevali v delo in reševanje problemov na terenu in delovnih kolektivih. Zakaj ne bi

tovarniška osnovna organizacija sklicala sejo terenske organizacije, če bi bilo to potrebno in za reševanje določenega problema nujno?« Ta ideja je tem oprijemljivejša, saj bi vsebino dela obogatila, stališča, ki bi se na ta način formirala, ob sodelovanju številnih komunistov, pa bi bila objektivnejša. Na konferencah je prišel močno do izraza napredek v delu zveze komunistov. Gre namreč za to, da so komunisti v zadnjem obdobju na področju občine uspeli v borbi mnenj s pomočjo ustreznih dokumentov vplivati na samoupravno delovanje.

Na konferencah osnovnih organizacij zveze komunistov so načeli tudi vprašanje združevanja organizacij. Tako bodo na primer v kmetijskem kombinatu dosedanje štiri osnovne organizacije združili v eno. Poleg tega se bo osnovna organizacija iz Grobelnega in Dobja priključila terenski organizaciji v Sentjurju.

»To zraščanje terenskih organizacij pomeni v bistvu jemanje demokratičnosti znotraj same partije. Poleg tega pa odpira širše možnosti za uspešno delo, saj se bodo komunisti v teh močnejših organizacijah lažje spoznali in proučili določene probleme, o katerih bo morala partija uspešneje in pogostejše razpravljati.

Rad bi vam odgovoril še na vprašanje, kje so vzroki, da nekateri komunisti na lastno željo izstopajo iz organizacije. Po mojem mišljenju je vzrokov več. Po izjavi izstopajočih članov se to ne da ugotoviti, ker so te izjave pogosto, sila dobro utemeljene. Smatram pa, da se ti komunisti kot taki niso znašli. Niso imeli razčiščenih stališč in mnenj, kaj pomeni v bistvu biti komunist. To so večinoma tovariši, ki so pred sorazmerno kratkim časom postali člani zveze. Eden izmed bistvenih vzrokov je po moje tudi članarina. So primeri, ko nekateri člani zveze s težavo plačujejo sorazmerno visoko članarino. Zato bi bilo prav, če bi članarina zmanjšali, je zaključil tovariš Vrečko.

Na zadnji seji občinskega komiteja zveze komunistov v Sentjurju so izvolili 7-člansko kandidacijsko komisijo, ki so jo pred tem potrdile med razpravo vse osnovne organizacije. Tako bo ta komisija sedaj zbrala vse pripombe ter pripravila dokončen predlog novih kandidatov za občinski komite, ki bo izvoljen na občinski konferenci 21. marca.

POMOC VIETNAMU

Občinski komite ZMS v Velenju se je odločil, da bodo v teh dneh po aktivih mladine pričeli z akcijo pomoči Vietnamu. Mladinci bodo zbirali sanitetni material in darovali kri.

POHOD VELENJSKIH MLADINCEV

V soboto je skupina mladincev iz Velenja krenila z avtobusom do Doliča, od tod pa peš na Paški Kozjak, kjer so tudi prenočili. Organizacijo tega pohoda po poti XIV. divizije je prevzel Občinski komite ZMS Velenje. Preko Plešivca so odšli na Graško goro, kjer je bila pred spomenikom manjša slovesnost.

LAŠKO:

Kaj so evidentirani

S prvim delom priprav na volitve so v Laškem razmeroma zadovoljni, saj so izkoristili bolj ko ne vse možnosti, da bi zares vsestransko razpravljali in izbirali možne kandidate. Evidentirali so jih na konferencah SZDL, na zasedanjih delavskih svetov, na občnih zborskih sindikalnih podružnic ter na raznih sestankih posameznih organizacij in društev.

V laški občini bodo letos volili poslance v vse zore zvezne skupščine in v gospodarski ter prosvetno-kulturni zbor republiške skupščine. V občinsko skupščino pa bodo izvolili 28 novih odbornikov. Za zore zveze in republiške skupščine so skupaj evidentirali 25 možnih kandidatov, a nekateri med njimi so kandidaturu odklonili.

Po izpolnjenih podatkih tistih, ki so kandidaturu sprejeli, lahko vidimo, da je med kandidati za nove poslance deset takih, ki so stari od 25 do 39 let, dva sta med 40. in 54. letom, en sam pa je starejši od 55 let. Po narodnosti so vsi Slovenci. Dva med evidentiranimi sta dokončala osemletko oziroma nižjo gimnazijo, pet jih je z dokončano srednjo šolo, trije imajo višjo in trije visokošolsko izobrazbo. Morda je nekoliko manj ustrezen podatek, da so vsi vodilni uslužbenci, med njimi dva profesionalna politična delavca. V ZK je včlanjenih deset, dva pa sta udeležena NOV.

Za občinsko skupščino so evidentirali 106 možnih kandidatov, od teh za občinski zbor 55 (med njimi komaj pet žena) in 51 za zbor delovnih skupnosti, kjer je sicer eviden-

tiranih deset žena, a verjetno razmerje še vedno ni pravilno.

Primerjava starostnih skupin evidentiranih kaže, da je mladost sicer bolj malo (samo šest pod 25 let), a kljub temu je zelo močna še tudi razmerom mlada skupina od 25 do 39 let, v kateri je evidentiranih kar 51, med 40 in 54 leti jih je evidentiranih 44, nad 51 let starih pa pet.

Manj razveseljiva je preglednica

V soboto zbor predlagateljev

Jutri se bodo v Laškem zbrali predstavniki občin Brežice, Krško, Sevnica, Sentjur, Smarje in Laško na zboru predlagateljev. Iz vsake občine se bo zboru udeležilo po 12 predstavnikov iz občinskih skupščin, komitejev ZKS in ZMS, odborov SZDL in ZB, sindikalnih svetov in predstavnikov delovnih organizacij.

Zbor predlagateljev ne bo v nobenem primeru spreminjal seznama evidentiranih, četudi bodo na zboru podrobno pregledali položaj po prvi fazi priprav na volitve, da bi

šolske izobrazbe, saj kar 24 evidentiranih ni dokončalo osemletke, 41 jih je z dokončano osemletko, 27 z dokončano srednjo šolo, pet z višjo in devet z visokošolsko izobrazbo. Neugodnost strukture pride tem bolj do veljave, če evidentirane primerjamo še s poklici in dolžnostmi, ki jih opravljajo. Resda je evidentiranih 30 delavcev, pa tudi 24 vodilnih uslužbencev (direktorjev, računovodij, sekretarjev). Zelo močno so zastopani tudi zasebni kmetovalci, katerih je 15, potem pa se vrstijo učitelji in profesorji (9), inženirji in tehniki (7), zdravstveno-socialni delavci (6) in tako dalje.

tako omogočili čim bolj uspešen prehod v kandidacijske zore in za tem tudi k volitvam.

Ta zbor naj bi v občinah, ki štejejo v 61. zvezno volilno enoto, opredelil vlogo družbeno-političnih vodstev v nadaljevanju volilne aktivnosti, glede sklicevanja kandidacijskih zborov in podobno. V Laškem so določili datume kandidacijskih zborov od 12. do 23. marca. Na zborih nameravajo obravnavati predračun občine in opraviti kandidiranje.

CELJE • ZALEC • MOZIRJE • VELENJE • SOSTANJ • SLOVENJ GRADEC • DRAVOGRAD • RAVNE NA KOROŠKEM • PRE

LE DO 15. IV.

ZA VEZANE HRANILNE VLOGE

NAGRADE: AVTO ZASTAVA 750, 5 superavtomatskih pralnih strojev, 10 koles, 2 fotoaparata, 3 motorne kosilnice, televizor, 10 transistorjev, 3 mopedi, 3 šivalni stroji, 2 peči na olje.

VEZANE VLOGE OBREŠTUJEMO OD 7—7,5 %

ZREBANJE BO V ZACETKU MAJA 1967.

KB KREDITNA BANKA CELJE

NAGRADNO VARČEVANJE

VALJE • MEZICA • RADLJE OB DRAVI • SLOVENSKA BISTRICA • SLOVENSKE KONJICE • ROGASKA SLATINA • SMARJE

BREŽICE • SEVNICA • LAŠKO

PRI JELSAH • SENTJUR PRI CELJU

Osamljene žene in mladi

NA PRVI OBČINSKI KONFERENCI SZDL V ZALCU SO UVODOMA RAZPRAVLJALI O REORGANIZACIJI SOCIALISTIČNE ZVEZE, O DELU KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SOCIALISTIČNE ZVEZE TER NJIHOVI VLOGI.

Minulo soboto je bilo v dvorani hmeljarskega doma v Zalcu prvo zasedanje občinske konference Socialistične zveze, ki na območju občine združuje v 19 krajevnih organizacijah 18.050 članov. Od 72 vabljenih članov se je konference udeležilo le 43, torej številu, ob katerem se je treba zamisliti.

Ob površni analizi prisotnih čla-

garja o reorganizaciji SZDL — med razpravo osamljene. Mogoče je ravno zaradi slabe udeležbe trpela razprava, ki bi ob predlaganem dnevnem redu lahko in morala biti živahnješa in konkretnješa.

V ta okvir vsekakor ne sodi prispevek ALOJZIJE KRONOVSEK, ki je sicer v dokaj skopi obliki nanašala vrsto konkretnih problemov,

zajemala vprašanja reševanja komunalnih problemov, kot so problemi cest — kar sodi v pristojnost krajevnih skupnosti — in manj razprave o širši problematiki in političnem delu v sedanjem obdobju družbene in gospodarske reforme.

JOŽICA DIMEC je načela financiranje šolstva. Po njenem mnenju gospodarska reforma ni sprostila samo sredstva za proizvodnjo, temveč bi naj ta sredstva gospodarske organizacije zavestno in sproščeno vlagale v potrebe družbe. S pomočjo podatkov iz drugih, gospodarsko manj razvitih občin je udeležencem konference prikazala, da v žalski občini še zdaleč ne vlagajo dovolj sredstev za potrebe šolstva.

Med razpravo so udeleženci tudi opozorili, da število članstva Socialistične zveze na področju občine ne narašča z nataliteto in da ta pojav izstopa predvsem v industrijskih krajih, v katere je dotok občanov velik. Bili so mnenja, da krajevne organizacije store pre malo, da bi pritegnile mlade.

Na konferenci so izvolili tudi svoje organe ter člane za republiško in zvezno konferenco. Za predsednika konference so izvolili KARLA KACA, za podpredsednika pa VINKA ZAGARJA. Sekretar konference bo JOŽE JAN. Za člane republiške konference so izvolili pet članov: AVGUŠT ADOBRIHO, VLADA GORIŠKA, RIKO JERMAN, ALOJZIJO KRONOVSEK ter MINKO ŽILNIK. Za člana zvezne konference so izvolili dipl. ing. MILOVANA ZIDARJA.

J. Sever

KMETIJSKI SVETOVALEC

V PREJSNJI STEVILKI SMO UVEDLI NOVO RUBRIKO, KI BO GOTOVO ZANIMALA ŠIROK KROG NASIH BRALCEV IN KI JO BO MO SE RAZŠIRILA. V NJEJ BODO LAHKO NASLI KMETIJSKE NASVETE, NOVOSTI IZ KMETIJSKE MEHANIZACIJE, LAHKO PA BODO TUDI SAMI SODELOVALI S PRISPEVKI O LASTNIH IZKUSNJAH ALI Z VPRASANJI. RUBRIKO BO VODIL ING. AGRONOMIJE VILI VYBIHAL, UREDNIK HMELJARJA.

VSE PRISPEVKE POSILJAJTE NA NJEGOV NASLOV — KK ZALEC, ALI NA NASLOV NAŠEGA UREDNIŠTVA. PRICAKUJEMO SODELOVANJE KMETOVALCEV!

FOLIDOL OLJE

Letos bomo uporabljali za zimsko oziroma predpomladansko škropljenje sadnega drevja poleg rumenih pripravkov, oleodiazinona in žvepleno apnene brozge, ki si jo lahko skuhamo sami še za nas novejšo sredstvo — FOLIDOL olje.

Folidol je na bazi parationa in je v mineralnem olju. Uporabljamogav 0,51 do 1% koncentraciji. Z njim škropimo sadovnjak v času napenjanja brstov, to je v drugi polovici marca in prve dni aprila. V hladni pomladi je čas za škropljenje tudi do tri tedne dolg, če se pa vreme hitro otopli, pa nam za to ostane le en teden.

Folidol uničuje krvavo uš, gosenice zmrzlikarja, psilo, jajčeca listnih uš, gosenice zavijačev, jabolčnega cvetočerja in kaparje. Jabolčnega cvetočerja uničimo, če škropimo takrat, ko se dobro napeto brstje na vrhu drevesa odpira. Zelo pozno škropljenje — takrat, ko so že dobro vidni prvi lističi — je ekonomično zato, ker dosežemo lepe uspehe z 0,5% koncentracijo folidol olja in še zato, ker lahko pri mešamo škropivu fungicid in tako

opravimo zimsko in prvo pomladansko škropljenje hkrati.

Bakreno apno in cuprablau lahko brez škode primešamo folidol olju in tako razširimo spektor delovanja škropiva, ker to uničuje še škrlup na jablanah in hruškah ter kodravost in luknjičavost na koščicah. Bakrene pripravke dodajamo le v polovični koncentraciji od normalne.

Folidol olje je strupeno in ima 14 dni karenčne dobe. S škroplivom ravnamo previdno: ne vdihavamo hlapov, pred njim varujemo kožo; v škropljen sadovnjak ne puščamo 14 dni nobenih živali, pred njim zavarujemo čebele, lužice škropiva na tleh posujemo s peskom, embalažo pa zakopljemo!

Folidol olja še ni, a ga bodo te dni imele na prodaj kmetijske apoteke in preskrbe.

Predvolilna glosa

Nekateri državljani so jasno vidni, ker baje že dolgo pred volitvami vedo, kdo bo kam izvoljen. To pomeni, da izhajajo njihove preroške slutnje in poznavanja kandidatov, kajti znano je, da pri nas volimo najboljše in najspodobnejše, torej take, ki ustrezajo vsem kriterijem.

Predvideti take pa je zelo preprosto.

Nedokončana osnovna šola je na primer izključena, razen če je seveda ne nadomešča zadostna družbena razgledanost in praksa ter sposobnost, da kandidat oblikuje misli in jih tudi izraža. Prav tako skoraj ne pride v poštev mladina pod 25 let, saj nima ne izkušenj ne prakse ne

misli, ker je premlada; da ne govorimo o ženskah, o katerih govorimo in ugotavljamo, da sicer so, ampak da jih je med kandidati bore malo, ker enostavno ne morejo živeti med kandidati, domom in službo in imajo nazadnje 8. marec, svoj dan, kar je poleg ostalih 364 dni dovolj.

In če ob vsem tem vemo, da tudi ni kandidatov iz ozkih krogov, ker namreč tudi ozkih krogov ni več, res ni težko vnaprej predvideti najboljše in najaktivnejše. Takšne bi prerokovali še Nostramandus. In navsezadnje imamo vendar demokratične volitve, na katerih volijo volivci. Mar ne?

Dihur

nov konference smo lahko ugotovili, da je bilo med udeleženci izredno majhno število žena in mladine, kar daje slutiti, da se je ob kadrovanju članstva ponovil primer z evidentiranja možnih kandidatov za odbornike občinske, republiške in zvezne skupščine na področju žalske občine, kjer so predlagali le 6 žena, čeprav predstavljajo žene v tej občini 40 odstotkov vseh zaposlenih.

Kljub težam in predlogu o reorganizaciji Socialistične zveze na področju žalske občine, ki so ga vabljeni dobili pred konferenco, je ostal dokaj izčrpen komentar Vinka Za-

s katerimi se krajevne organizacije srečujejo. Tovarišica Kronovšek je med drugim opozorila, da v zadnjem obdobju na vseh političnih manifestacijah in pri političnem delu lahko srečamo v glavnem iste ljudi, zatem, da je pri delu krajevnih organizacij čutili pomanjkanje sodelovanja z drugimi organizacijami, predvsem pa z občinsko upravo in skupščino. Poudarila je, da se sodelovanje s skupščino nanaša le na organizacijo in pripravo zborov volivcev. Njena izvajanja so bila utemeljen odmev vsebinskega dela krajevnih konferenc, ki so v glavnem

VELENJE:

V ZNAMENJU GOSPODARSKIH TEZAV

Na prvem zasedanju občinske konference SZDL velenjske občine so razpravljali predvsem o Socialistični zvezi in njeni novi vlogi ter o gospodarskem položaju občine.

Rudnik, ki je vrsto let predstavljal stebor gospodarstva, ob katerem se je v minulih petnajstih letih Velenje praktično razvilo, je, kot večina premogovnikov — v sedanjih pogojih gospodarjenja zašel v težave. Zaradi nerazčistične energetske politike, odložitve gradnje nove termoelektrarne v Šoštanju in dograditve ljubljanske toplotne, se je nakopičilo na depozih rudnika in šoštanske termoelektrarne okrog 450 tisoč ton premoga. Zato so udeleženci med razpravo načeli ta vprašanja in jih postavljali poslancem, ki so se udeležili konference. Nadaljevanje na 5. str.

I. B.

ZAČETEK VENDARLE OBETA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako finančna situacija kot tudi organizacija službe sama pa natekujeta tudi prerazdelitev kapacitet v nekaterih zdravstvenih vodih. Treba bo omejiti sprejemanje bolnikov s pljučno tuberkulozo v bolnici Brežice in Celje ter zanje urediti bolnišnično zdravljenje v Topolšici. Sproščene kapacitete v obeh bolnicah pa bi lahko uporabili za zdravljenje drugih bolezni. Prav tako je zdravstveni center zaprosil republiški zdravstveni center, naj imenuje posebno komisijo, ki bo preučila smotnost in nenamembnost psihiatričnih kapacitet v regiji, kajti dejstvo je, da je zlasti zdravljenje v sanatoriju Ravne pri Šoštanju izredno drago. Socialistične dejavnosti so

področne bolnišnice že prevzele, medtem ko štejemo dispanzersko delo specialistov v osnovno zdravstveno varstvo in ostaja zato pri zdravstvenih domovih.

V zvezi z integracijo zdravstvenih zavodov je bilo sprejeto načelo, po katerem naj bi se obratne ambulante združile v oddelek za medicino dela, zobna ambulanta pa v zdravstveni dom kot ekonomska enota. Zdravstveni center je še predlagal, naj bi se lekarna združevala med seboj, reševalno službo pa bi morali reorganizirati tako, da bo to bolj služba prve pomoči kot pa prevozna organizacija.

Zanimivi so tudi ukrepi, ki jih zdravstveni center predlaga neposredno zdravstvenim zavodom. Gre za dosledno uveljavljanje sedem-

urne delovne obveznosti, za omejitve nadurnega dela, za omejitve administracije, izboljšanje kriterijev pri delitvi osebnih dohodkov in podobno.

Predlagatelj akcijskega programa poudarja nujnost, da občinske skupščine in družbeno politične skupnosti podpro realizacijo predlogov ter da pomagajo zdravstvenim delavcem in zdravstvenim zavodom premostiti ovire, ki nastajajo zaradi tradicije, subjektivnih in drugih razlogov. To se bo prav gotovo zgodilo; menimo pa, da bi se morali za uresničitev akcijskega programa zlasti zavzeti zdravstveni delavci in se s tem odločneje vključiti v gospodarsko reformo.

I. B.

SMARSKA SKUPŠČINA SPREJELA DRUŽBENI PLAN

Zakasneli odloki?

Na zadnji seji občinske skupščine v Šmarju se je pokazala prednost široke razprave, kajti predlog družbenega plana razvoja do leta 1970 so občani poznali že dokaj časa in so mogli o njem razpravljati na številnih zborih in sestankih. Za tegadelj je zdaj prečiščeno besedilo skupščina soglasno potrdila in s tem tudi zagotovila dejstvo, da verjetno ni občana, ki ne bi vedel vsaj v glavnih obrisih, kaj predvideva družbeni plan.

Skupščina je na tej seji sprejela tudi nekaj novih odlokov: odlok o stopnjah prispevkov in davkov občanov ter odlok o občinskem prometnem davku, odlok o ureditvi in zunanjem videzu nekaterih naselij, odlok o zdraviliškem redu v Rogaški Slatini in odlok o mejah hidro-sistema.

O odlokih so odborniki živahno razpravljali in hkratno sprožili tudi mnoga pomembna vprašanja. Tako jih je zanimala možnost o najetju kreditov za obnovo sadovnjakov in vinogradov, kar jim je pojasnil poslanec Riko Jerman, da je zelo verjetno in možno, v kolikor bi predlog takih kreditov zajemal kompleksne izračune, saj so banke vedno pripravljene vlagati denar tja, kjer kažejo čisti izračuni, da bi povečana proizvodnja vloga tudi prej ko slej vračala.

Mnogi so povezovali vprašanje uspešnosti tudi s povezavo, kajti še vedno je dosti območij, ki nimajo ustreznih poti in cest. Sredstva komunalnega sklada so razmeroma

majhna in iz poročila o koriščenju denarja iz sklada so odborniki spoznali, da ni mogoče v prihodnje pričakovati kdo ve kolikih rešitev s tem denarjem. Prav zaradi tega so mnogi nakazovali možnost, da bi se posameznim naseljem omogočilo posojilo, kar bi kasneje vračali občani s krajevnim samoprispevkom.

O odlokih zunanjega videza nekaterih naselij in o zdraviliškem redu v Rogaški Slatini so sprožili nekateri odborniki pomisleke, če ni to zdaj zamujeno, kajti ko so imeli goste, ni bilo odlokov, zdaj pa bo-

do imeli odloke, a gostov ne bo. Takim pripombam so se seveda mnogi nasmehnili, a vseeno je skupščina odločno vztrajala, da je potrebno urediti nekatere projekte, ki zdaj povzročajo onesnaženje okolice.

Na koncu se je skupščina slišala še izčrpano poročilo odseka za narodno obrambo in spet se je oglašil odbornik, ki je zatrdil, da narodni obrambi skupščina ni dajala dovolj podpore, kar kažejo podatki, da je za civilno vzgojo in vojaška predavanja še vedno dosti premajhno zanimanje.

—hs

DIPLOMANTI V DRAMLJAH

V DRAMLJAH RPI SENTJURJU SO MINULO SOBOTO PREJELI DIPLOME OB ZAKLJUCKU SOLANJA IZREDNI SLUSATELJI DVOLETNE KMETIJSKE SOLE, KI SO JE ORGANIZIRALA DELAVSKA UNIVERZA IZ SENTJURJA.

SESTINDVAJSET MLADIH FANTOV IN DEKLET, KI SO DVE LETI POSLUSALI PREDAVANJA, SO TOKRAT, OB ZAKLJUCKU, PRIPRAVILI PREDAVATELJEM IN GOSTOM PRIJETEN VEČER. PO DELITVI DIPLOM SE JE UDELEŽIL TUDI TOVARIS VRECKO, SEKRETAR OBČINSKEGA KOMITEJA.

Posnetek prikazuje direktorja delavske univerze med podeljevanjem diplom. (Foto: J. Sever).

NOVOST: MOTORNA ŽAGA ZA SILAŽO

»Tri motorne žage v eni« ponuja firma Beaird — Poulan Inc., Amstelveen iz Holandije. Gre namreč za v ZDA sestavljeno Wright-motorno žago, ki je prikladna za dela v gozdu, za obrtniška dela in za razžagovanje silaže. Žage so grajene kompaktno in tehtajo 11,5 kg ter imajo 5 PS, manjše z 2 PS pa tehtajo le 8,5 kg. Te žage so listne in nimajo krožne verige, zato ne rabijo mazanja. Pogon je direkten z enovalnim dvotaktnim motorjem. Zagin list lahko menjamo čisto preprosto in ga prav tako tudi brusimo.

Dognojevanje ozimne pšenice z dušičnimi gnojili

Za uvod naj povem, da razpoložljiva količina dušika v zemlji ni konstantna. V začetku rasti pšenice je količina dušika zelo majhna, kar omogoča zadostno absorpcijo. Če je dušika preveč, ga mlada rastlina vsrka kolikor je mogoče. Zaradi tega lahko pride do prehitre rasti, poganjanja in do prevelike občutljivosti za bolezni. Iz tega je razvidno, kako važno je gnojiti z dušikom takrat, ko ga rastlina najbolj potrebuje.

Pri pravočasnem gnojenju z dušikom moramo upoštevati zemljišče. Plojka in porozna zemljišča (naplavine v Savinjski dolini) se hitro segrevajo, so zračna, nitrifikacija nastopi hitro in pšenica dobi kmalu na razpolago ves dušik. V blagih in mokrih zimah, kot je letošnja, se na takih zemljah dušik hitro izpiha. Na teh zemljah bomo dodatno gnojili z dušikom konec februarja in prve dni marca s 40 do 50 kg čistega dušika (to je 200 do 250 kg kalkamona) na hektar. Drugič dognojujemo konec marca ali v začetku aprila s 30 kg čistega dušika (to je 150 kg kalkamona) na ha. Tako dognojujemo le takrat, če smo ob setvi gnojili na ha s 700 do 750 kg NPK 4:14:11. V tem primeru smo že v jeseni dali 28 do 30 kg čistega dušika na ha, ki ga je pšenica

že delno porabila, delno pa se je spral v nižje sloje in je postal pšenici nekorišten.

Težja, globoka (pšenična) tla mislimo, so sposobna dati pšenici potrebno količino dušika v času razraščanja, pa smo v zmoti. Takšna zemljišča dajejo rastlini dušik zelo počasi, zaradi tega, ker se počasi ogrevajo, so v globini slabo zračna in je zaradi tega nitrifikacija zelo slaba.

Na takih zemljiščih gnojimo obratno kot na lahkih. Konec februarja in prve dni marca vržemo 30 kg čistega dušika, kar je 150 kg kalkamona na ha. Pri drugem dognojevanju pa damo toliko dušika, kolikor ocenimo, da ga bo pšenica prenesla in da ne bo pogoleda. V naših razmerah gnojimo na teh zemljiščih z okrog 40 kg čistega dušika (to je do 200 kg kalkamona) na ha.

Pri dognojevanju moramo upoštevati poljščino »predhodnico«. Če je sledila pšenica leguminozi (detelja, lucerna), potem moramo biti zelo previdni, da ne vržemo preveč dušika.

V primeru, da se ne morete odločiti za čas in količino gnojenja, vprašajte za svet strokovnjaka, ki vam bo rad pomagal.

S. F.

KRATKI NASVETI

- V tem mesecu morate razvoziti in zaorati gnoj ter posejati spomladansko žito.
- Pohitite s čiščenjem in brananjem travnikov in po njih razvozite gnojnice.
- V čebelnjaku pregledajte matice, ugotovite zalego in po potrebi krmite čebele.
- Najboljši so piščanci izvaljeni v marcu ali v začetku aprila.

Požar ni uničil volje

POŽAR JE UNICIL ZA VEČ KOT DESET Odstotkov PROIZVODNJE. USNJARJEM SO PRISKOČILI NA POMOC NAJBЛИŽI KOLEKTIVI IN POMAGALI POSTAVITI PROIZVODNJO, DA JE LAHKO PROIZVODNJA STEKLA V PRIHODNIH DNEH BO PRISPETA NOVA STROJNA OPREMA.

Škoda, ki jo je povzročil požar, je nujno vplivala na proizvodnjo in s tem na finančno stanje, ki je že vrsto let v tem kolektivu povzročalo glavobol.

Zasilna ureditev proizvodnje po požaru, ki je uničil več obratov, je terjala postavitve raznih provizorijev ter povečanje transportov. Sem sodijo predvsem paro in elektrovdne napeljave ter vodovod, s katerimi oskrbujejo obrate.

Doslej so že uspeli obnoviti oddelek likalnice; v kratkem bodo uvozili nove mezdilne stroje, stroj za sušenje usnja in stiskalnice. Kolikor bodo imeli že letos dovolj sredstev, bodo zgradili novo lužilnico, ki bo omogočila povečanje namakanja od 15 na 22 ton kož dnevno.

Kolektiv je najbolj prizadelo, ker je požar uničil oddelek za proizvodnjo »maščenih vratov«, usnja, ki so di med najzanimivejše proizvode za izvoz. Uprava tovarne se trudi, da bi z izdelavo novega investicijskega programa premostila vrzel, da bi na pogorišču zgradili nov, nadomestni proizvodni prostor.

Takoj po požaru se je kolektiv odločil 42-urnemu delavniku; skupno s člani kolektivov iz velenjskega

rudnika, šostanjske termoelektrarne in Gorenja, ki so brezplačno pomagali odstranjovati ruševine ter s ceneno kvalificirano delovno silo, ki jo je ponudil rudarski šolski center

iz Velenja, je kolektiv šostanjske tovarne usnja uspelo, da so že v nekaj dneh začeli s proizvodnjo, ki pa bo po predvidevanjih šele v aprilu dosegla lansko raven. Vodstvo tovarne meni, da so najhuje že prebrodili in da se proizvodnja počasi normalizira. Po dograditvi nekaterih novih obratov bo celo možnost zaposlovanja novih delavcev.

-cz

OPERNI VECER

OBCINSKI ODBOR SZDL CELJE IN SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE PRIREDITA NA PREDVEČER DNEVA ŽENA OPERNI VECER,

ki bo v torek, 7. marca 1967. ob 19.30 v SLG Celje.

SODELUJEJO: Vanda Gerlovičeva sopran, Morija Bitenc-Samčeva alt, Rajko Koritnik tenor in Jože Štabej bas. Pri klavirju Zdenka Lukčeva.

ZLATA POROKA. V Drobinkem ob Slivnici pri Sentjurju sta pred dnevi praznovala zlato poroko KATARINA in FRANC RECKO. Ta skrbna kmetovalca sta na malem posestvu prehranila šest sinov in dve hčeri, ki so po končanem šolanju odšli v svet. Ob praznovanju so se znova zbrali in v veselem vzdušju preživeli nekaj dni.

Suficit brez haska

KDAJ BO V RADEČAH UREJENO ZDRAVNIŠKO DEŽURSTVO?

Na zadnji seji občinske skupščine v Laškem so obravnavali poročilo o problematiki zdravstva, ki ga je na seji dopolnil še dr. Dolanc. Odborniki so bili s poročilom in dopolnilom zadovoljni, vendar so sprožili dvojne vprašanje, ki bosta odvisni od nadaljnjih preučevanj in možnosti.

Gre namreč za to, da je laška občina ustvarila 56 milijonov suficita v skladih socialnega zavarovanja, zdaj pa je prav tako prizadeta z dodatnimi obveznostmi, kakor vse tiste občine, ki so bile deficitne. Laščani se sicer zavedajo, da je namen komunalne skupnosti v širši regiji medsebojno kritje stroškov, vendar se ne morejo spoprijazniti z mislijo, da jim zdaj ne bi omogočili zobozdravnika, ki so ga namensko štipendirali in ga bodo vsekar tudi potrebovali.

Odborniki iz Radeč pa so sprožili vnovič vprašanje dežurstva ali stalne zdravniške službe v Radečah, ki je že leto dni predmet številnih razprav. Odborniki so našli nekaj primerov v nemarnosti ob pomoči bolnikom in terjali, da se v prihod-

nje to vendarle reši. Predstavniki zdravstvenega doma so obljubili, da bodo do prihodnje seje pregledali vse možnosti in o tej zahtevi Radečanov poročali na seji skupščine.

Medtem ko so odborniki sprejeli poročilo o delu občinske uprave in njen program dela za leto 1967, ne da bi sploh razpravljali, so se precej razvneli v razpravi o odloku prispevkov in davkov občanov, o dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku in o odloku o občinskem prometnem davku od nepremičnin in pravic. Občinska skupščina je sicer sprejela vse odloke, poleg teh pa še odlok o prispevku za uporabo gradbenih zemljišč in odlok o mejah hidrosistev.

Občinski odborniki so sprožili vrsto vprašanj v zvezi s spremembami o razdelitvi kmetijskih okolišev v davčne skupine in o kvaliteti del, ki jih opravlja vodna skupnost Celje ter o obdavčitvi obrtnikov, ki jih je vedno manj. Vsa ta vprašanja zahtevajo posebne podrobne obdelave in bo vredno o njih še spregovoriti.

-sh

MAL4 ANKETA

TOKRAT SMO NAMENILI MALO ANKETO TISTIM OBČANOM, KI SO SE ODLOČILI ZA GRADNJO INDIVIDUALNE HIŠE. REFORMNO OBDOBJE JE POSEGOLO TUDI V STANOVANJSKO POLITIKO, ZATO SO DELOVNE ORGANIZACIJE ZAČELE IZVAJATI SMOTERNEJSO POLITIKO S SREDSTVI, KI SO JIH NAMENILE ZA RESEVANJE STANOVANJSKIH PROBLEMOM. OBČANI TOŽIJO, DA MORAJO DEL TEH SREDSTEV, KI JIH DOBE KOT KREDITE VRACATI V OBLIKI NERAZUMLJIVIH KOMUNALNIH IN DRUGIH PRISPEVKOV STANOVANJSKIM PODJETJEM ALI KOMUNALI TER LASTNIKOM ZEMLJIŠČ, KI DVIGAJO CENE. OBISKALI SMO ŠEST OBČANOV NA POLZELI, KI SO SE ODLOČILI ZA GRADNJO, DA BI NAM POVEDALI, KAKO JIM SIRSA SKUPNOST PRI TEM POMAGA.

MARIJA KOROŠEC, Polzela 3:

Je že tako, da nihče ne ponuja zemlje, zato jo težko dobiš. Dolgo smo jo iskali in kupili 452 kvadratnih metrov za 300.000 starih dinarjev, torej približno 658 dinarjev za meter. V našem primeru pa še moramo plačati komunalni prispevek 164.000 S-dinarjev. Zakaj, ne vem. Graditi ceste ne bo potrebno, vodovod je že, torej zakaj? Če bi dobila še načrt in ostalo dokumentacijo, pa bi plačala komunalni prispevek.

ANGELA VASLE, Polzela:

Zemljo sem kupila poceni, bila je državna, po 40 dinarjev za kvadratni meter, zato pa so dajatev toliko bolj drage. Prav vse so nam pobrali. Pomislite, komunalni prispevek 440.000 S-dinarjev. Kje je potem še denar za gradnjo samo? Pravili so, da je ta denar za ceste, vodovod, elektriko, vendar tu stoji v isti smeri že cela vrsta hišic. Sicer cesta res še ni gotova in verjetno je spet pobirajo zanjo. Ne razumem pa dajatev.

PETER BIZJAK, Polzela 134:

Interesentov je veliko, sam sem zemljo kupil lansko leto in mislim, da je letos še huje. Za kvadratni meter sem plačal približno 400 starih dinarjev, ker je po načrtu to mestni okoliš in zemlja vredna tu kot v mestu. Ne gredo pa mi v račun vse te dajatev, ki jih nabijajo. Za ceno 98.000 S-dinarjev, rešja stanovanjskega podjetja 44.000 S-dinarjev, mislim, da je približno vsega skupaj okoli 170.000 S-dinarjev, tako da me bo vse skupaj — z zemljiščem vred — stalo od 600.000 do 640.000 S-dinarjev. Imam 10 arov, vendar dva ara odpadeta na ceste, eden na Savinjo, tako da imam praktično 7 arov. Nikakor nisem navdušen nad vsemi temi dajatvami, ki gotovo ne pospešujejo gradnje. Pravzaprav mnogim graditeljem onemogoča gradnjo, vendar plačajo, ker na občini pravijo, da je cesta toliko stala in mora vsakdo prispevati zanjo.

DARA RUDL, Polzela 72:

Cesto smo občani sami uredili, zato nas seveda zanima, kaj plačujemo v vsoti 164.000 S-dinarjev, ki jo imenujemo komunalni prispevek. Zazidalni načrt so kar trikrat popravljali, ker je bilo premalo posvetovanj z občani in to gotovo stane, napake pa potem plačujejo delavci. Ljudje so se prav zaradi tega na obnem zboru zelo hudovali. Zanima me, kako bo z našim odcepom. Od ceste vodi k moji hiši osem metrov dolg odcep in ne vem, ga bo potrebno še plačati, ali je že plačan. Torej glavno je, da premalo vemo o teh dajatvah. Še to, načrti so zelo dragi kljub temu, da so hišice tipizirane.

MARIJA BASLE, Kala 27:

Kupila sem občinsko zemljo, 5 arov in 20 kvadratnih metrov za 29.500 S-dinarjev. Komunalnega prispevka sem plačala samo 75.000 S-dinarjev, ker se je zadeva z gradnjo oziroma nakupom parcele vlekla že štiri leta. Najprej so nam zemljo dali, nato vzeli — čeprav smo jo plačali in zopet vrnili, čeprav smo imeli na parceli že navoženega materiala za pol hiše. No, škoda so povrnili, potrebna je bila tožba, da ne omenim še intervencije v Ljubljani.

MARIJA DROBEŽ, Ločica 72:

Kupila sem zemljo za 20.500 S-dinarjev, v isti vrsti kot Basletova. Plačala sem 75.000 S-dinarjev komunalnega prispevka, načrt 30.000 in zakoličenje. Točno se vseh računov ne spomnim, mislim pa, da je velik del sredstev za komunalno ureditev prispevala Tovarna nogavic Polzela.

zaradi tehničnih težav ostalih fotografij nisimo mogli objaviti in se anketirancem opravičujemo.

V ZNAMENJU GOSPODARSKIH TEŽAV

(Nadaljevanje s 4. strani)
Konferenca je sprejela tudi sklep, da mora izvršni odbor pripraviti ustrezno gradivo in analize o tem, kako so se gospodarske in druge organizacije vključile v reformo. Poleg tega bi naj izvršni odbor in komisije pripravile gradivo o delu in problemih društev in organizacij. Gradivo bi naj po preučitvi predložili skupščini, ki bi o njem razpravljala in sprejela določena stališča. Vsekakor sodi med zanimiv sklep tudi prepuštev članarine krajevnim organizacijam,

da bi le-te lažje in uspešneje izvajale svoje delovne programe.

Skupščina je izvolila tudi predstavnike za republiško in zvezno konferenco. Za predstavnike republiške konference so bili izvoljeni FRANC LESKOSEK-LUKA, HERMINA KLANCNIK, RUDI BAJC ter STANE RAVLJEN; za zvezno konferenco pa so izvolili OLGO VRABIC in JANKA ZEVARTA, ki sta predlagana za predstavnike celjske, laške in sentjurske občinske konference.

-cz

»KOTALJKARICA« BO V CELJU

Konec prejšnjega tedna so predstavniki HDK Celje podpisali s akademskim kiparjem profesorjem Vladimирjem Stovičkom pogodbo o prodaji oziroma nakupu bronastega kipa »Kotaljkarica«, ki je bil razstavljen tudi na nedavni razstavi v Muzeju revolucije. Tako se bo številnim plaketam in reliefom, ki jih hrani Muzej revolucije, pridružilo še eno delo pomembnega likovnega ustvarjalca.

Čeprav je pogodbo podpisala športna organizacija, je treba povedati, da ji je to omogočil kolektiv Aera, ki je pred kratkim prispeval precejšnjo sredstva za nadaljnjo gradnjo umetnega drsališča. Na posebno željo predstavnikov Aera pa je HDK Celje izločil potrebna sredstva za nakup kipa, ki bo stal bržkone v parku blizu novega športnega in rekreacijskega objekta.

1-letno jamstvo za pogin ali zakol v sili, brezplačno zdravljenje in zdravila. Zastopnik izdelal polico z vsemi potrebnimi podatki. Polica služi zavarovancu, kot zdravstvena izkaznica za zdravljenje zavarovane goveje živine in jo mora ob priliki zdravljenja pokazati veterinarju. Ko veterinar izvrši intervencijo napiše blok z vsemi potrebnimi podatki ter stroške za nudeno pomoč. V primeru, da je veterinar izdal recept za zdravila lahko zavarovalec na račun zavarovalnice dvigne zdravila v katerikoli lekarni.

Zavarovalec je dolžan, da vse potrebne dokumente za likvidacijo škode čimprej prekrbi in jih dostavi zavarovalnici.

III. IZPLAČILO ODŠKODNINE

V primeru kakor žival pogine, prejme zavarovalec odškodnino do višine zavarovalne vsote. V kolikor pa bi bila zavarovalna vsota višja od vrednosti živali pa sprejme zavarovalec odškodnino do višine vrednosti goveda.

Kadar so izkoristili deli (meso, koža) se isti odbijejo od vrednosti živali, ter se odškodnina obračuna:

a) kadar je zavarovalna vsota enaka vrednosti živali prejme zavarovalec razliko med vrednostjo in izkoristnimi deli.
b) kadar je zavarovalna vsota večja od vrednosti živali prejme zavarovalec odškodnino kakor pod toč. a), če so bili izkoristeni deli, v slučaju pogina, pa do višine vrednosti goveda oz. zavarovalne vsote.

c) kadar je zavarovalna vsota manjša od vrednosti prejme zavarovalec odškodnino v sorazmerju (proporcija). Odškodnina se obračuna na ta način, da se dejanska škoda pomnoži z zavarovalno vsoto in deli z dejansko vrednostjo živali.

S tem smo zaključili o zavarovanju živine, v prihodnji številki pa bo tovariš Cop govoril o zavarovanju posevkov.

Vse bralce, ki pošiljajo pisma vprašanja o zavarovanju avtomobilov in nekaterih, ki so poslali vprašanja v zvezi z zavarovanjem živine, obveščamo, da bomo pisma obravnavali po zaključku informacij o vseh treh zavarovanjih.

SENTJURSKI JUBILANT

V Sentjurju živi priljubljen upokojenec, ki bo 10. marca dopolnil osemdeseto leto. Kdor izmed Sentjurčanov ga bo po sliki spoznal, naj mu k njegovemu visokemu jubileju iskreno čestita!

Čestitkam se pridružujejo tudi njegovi številni prijatelji, ki živijo izven Sentjurja in mu želijo še mnogo zdravih in srečnih let!

Inštitut za hmeljarstvo v Zalcu

razpisuje

JAVNO USTNO LICITACIJO za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

1. Komplet instrumentov za geodetske meritve,
2. več elektromotorjev,
3. razni laboratorijski inventar in oprema,
4. osebni avto L4,
5. 3 motorna kolesa,
6. grelec »PEKALO«.

Licitacija bo dne 11. 3. 1967 ob 8. uri na sedežu inštituta.

Če ob napovedani uri ne bo interesentov iz družbenega sektorja, se licitacija ponovi za zasebni sektor 1 uro kasneje.

NASTOP AKADEMIKA

V okviru Celjske DU bo v soboto, 11. tega meseca gostovala v Celju folklorna skupina Akademika. Predstavi bosta ob 17. in 20. uri v Slovenskem ljudskem gledališču.

IZ PRVE ROKE...

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

O ZAVAROVANJU ŽIVINE

Kolektivna zavarovanja se vsako leto obnavljajo. Zastopnik obišče vse zavarovance in obnovi zavarovanja. Ob tej priliki se vrednost živali lahko po potrebi dvigne. Praviloma zavarovalec sam določa zavarovalno vrednost živali ali pa po nasvetu zastopnika.

Tako plača zavarovalec, ki zavaruje

govedo za: 1.500 N-din zavarovalne vsote 69,37 N-din premije, 2.00 N-din zavarovalne vsote 84,00 N-din premije, 2.500 N-din zavarovalne vsote 98,62 N-din premije, 3.000 N-din zavarovalne vsote 113,25 N-din premije, 3.500 N-din zavarovalne vsote 127,87 N-din premije.

Za navedeno premijo ima zavarovalec

Razgovor z dramatikom Janezom Žmavcem

„Podstrešje“ - in še kaj

Pred premiero v SLG Celje

darle hotel okarakterizirati z nastopajočimi osebami, potem gre v njej za mlajšo in starejšo generacijo. Igra nima didaktičnih namenov, čeravno je v svoji konsekvenci angažirana. Poskus nekonvencionalnega (miselnost protimesečanskega), netradicionalnega gledališča. Kolikor se mi je to, seveda, sploh posrečilo.

— Zakaj »Podstrešje«?

— Dogaja se na podstrešju. Lahko pa pomeni tudi kaj več kot samo prizorišče dogajanja.

— Kakšen odnos ima sodobna slovenska drama do sodobnega dogajanja?

— Po mojem sega vse preveč po dnevno aktualnih snoveh. Do nedavnega sem tudi sam tako delal. Stvar potem hitro zastari. Škoda tolikega truda. Stvari tako ali tako gredo svojo pot, večidel kontrolirano, na voljo je tisoč propagandnih sredstev, dramatika pa bi morala segati globlje, v tiste premike, ki so sicer skriti v družbenem razvoju.

— Kaj mislite, kako bo občinstvo sprejelo vaše delo?

— Upam, da bo igra vsakomur razumljiva. Kdor pa se ne bo zadovoljil s samim dogajanjem na odru,

marveč stopil v njegov svet z razmišljujočimi očmi, bo našel kaj več. Rekel sem — igra. Za mnoge bo tragikomedia. Pa tudi zabava.

— Običajno pravimo za film, da je zabava?

— Sam sem namreč zadnje čase (ampak samo zase!) proti gledališču, ki bi me utrujalo. Rad gledam dobre filme in rad bi našel takšno gledališko podobo, ki bi bila hkrati zabava in še kaj več. Za tisto nekaj več gre: za izteznjenje, za spoznanje, do katerega se mora vsak sam dokopati. Prodajanje nekih dokončnih resnic se mi upira.

— Morebiti snujete kaj novega?

— Čakam na prve počitnice. Če nisem od zore do mraka ves in scla zraven, disciplinirano, nemoteno, breskrbno, potem je vsako pisanje jalovo.

— Ste zadovoljni z uprizoritvijo?

— Zelo. Popolnoma adekvatna uprizoritev. In še nekaj več. Po zaslugi režiserja Mileta Koruna, igravcev Marije Goršičeve, Minu Kjudrovc, Branka Grubarja in Sandija Krošla in drugih sodelavcev, ki jih ni minilo veselje do tega dela.

— Vaša prejšnja dela v Celju in drugod?

— Stiri uprizorjena v Celju in Ljubljani; to naj bi torej bilo peto, vendar bi rajši rekel prvo. Občutek imam, da sem še vedno na začetku.

— Kaj vas je spodbudilo, da ste napisali »Podstrešje«?

— Veselje do gledališča, do gledališkega dialoga. Vse drugo, ideja, konflikt in kar še spada zraven, je prišlo kasneje. Za dialog sem potreboval najprej samo mlado dekle in fanta, kasneje sta se jima pridružila še moški in ženska. To je bila vsa vznemirljiva spodbuda.

— Včem je bistveni konflikt »Podstrešja«?

— »Podstrešje« je sodobna igra na temo nekomunikativnosti med ljudmi. Vsebinsko bi jo bilo težko zajeti v pripoved, če pa bi jo ven-

Delavski oder odslej Amatersko gledališče

Sprememba imena je bila nujna

Na nedavnem občnem zboru celjskega Delavskega odra so ob sicer skromni udeležbi sprejeli statut, ki pomeni ukinitve starega imena ustanove in ustanovitve novega Amaterskega gledališča Celje. Ali bo novo ime prineslo tudi novo vsebino?

Kot je bilo rečeno v obrazložitvi, je bila sprememba imena nujna predvsem zaradi dejstva, ker si je bivši Delavski oder s svojimi dvomljivimi uprizoritvami zlasti v zadnjem času zapravil v javnosti vsak ugled. Čeprav je v pretekli sezoni uprizoril 44 predstav, ki si jih je ogledalo nad 10 tisoč obiskovalcev, je bila vendar med njimi dolga vrsta takih, ki ne sodijo niti na deske amaterske ustanove. To velja v prvi vrsti za vsestransko problematičnega Guzaja, ki je zašel na prizorišče mimo kakšnih širših odločitev. Kot so menili v razpravi, je bil repertoar na sploh zelo slab, dramski sovet ni bil aktiven, ni se sestajal in je obstajal dejansko le na papirju. Ker je oder živel tudi v slabih materialnih razmerah, je sicer razumljivo, nikakor pa opravičljivo, če se je

pri posameznikih porodila misel o »komercialnih« predstavah. Takšne problematične težnje so razpihovale še notranja nesoglasja, ki so privedla do odpovedi delovnega razmerja nekaterim delavcem. Tudi v poslovanju je vladala zmeda, vstopnice so prodajali nekontrolirano itd.

Udeleženci občnega zbora so kritično obravnavali vse dosedanje slabosti in se z optimizmom zavzeli za novo ustanovo in njeno nadaljnje delovanje. Amatersko gledališče sprejema sprito takšne dediščine toliko zahtevnejše in odgovornejše naloge, saj bo moralo tako rekoč pričeti znova. Financiranje, ki temelji na plačevanju po delu, bo že samo po sebi terjalo resnejši odnos do celotne dejavnosti, posebej repertoarja. Na občnem zboru je prevladovalo mnenje, da mora novi upravni

odbor voditi politiko gostovanja, ki morajo biti kolikor se da rentabilna, poskrbeti za solidno organizacijo dela in za poslovnost, iz katerega bo razvidno, kdo kaj dela in kdo je za kaj odgovoren. Režiser ne more biti kdorsibodi, četudi gre za amatersko ustanovo. Seveda pri tem ne bi mogli povsem zanikati nujnosti, da je tudi amatersko gledališče materialno stimulirati — pač v okviru danih možnosti.

Na občnem zboru sicer niso podrobneje obravnavali delovnega programa novega gledališča, ker ga bo moral najprej sestaviti umetniški svet, pač pa je znova oživela stara misel o ustanovitvi lutkovnega odra kot ene izmed možnih dejavnosti v okviru gledališča, ki postaja v Celju nujnost, saj bi s tem naredili našim najmlajšim neprecenljivo uslugo. Kolikor bodo ustrezno rešili kadrovske probleme, smemo pričakovati tudi realizacijo te zamisli.

dhr

Razstava bratov Šubicev

Narodna galerija v Ljubljani je posodila petintrideset del Janeza in Jurija Šubice za celjsko razstavo. Kolekcijo sestavljajo risbe, kolorirane risbe, akvareli in olja. Ker je kolekcija namenjena za kraje izven Ljubljane, gre naravno za manjše formate, ki se lažje varujejo. To je tipična potovalna zbirka, obiskovalec take razstave ne more dobiti celotnega vpogleda v delo bratov Šubicev. Dobi pa na podlagi originalov vpogled v sektor, ki je bil za umetnika pomemben, to je v virtuozno moč grafike in sijaj skic v olju, v barvno izrazitost in gostavo slikarskih idej figurativnih skic, krajinarstva in portretov. Portreti velikih formatov in monumentalno slikarstvo ostane že zanj zaprt krog.

Ustvarjalni razvoj bratov Šubicev je presenetljiv. Scene iz dnevnega življenja in zgodovine se menjavajo, nista pozabila tudi prisluntni zakladnici naše folklorne, zanimivi so zapisi iz popotne torbe po Kranjski ali Bosni in številnih tujih krajih. Zelo pomembna je tudi lustracija za ta ustvarjalca. Zlasti že danes historično gledano sodelovanje za Stritarjev Dunajski Zvon.

Janez in Jurij sta bila Wolfova učenca, ki je bil cerkveni slikar, freskant velikega formata. Od njega sta prevzela vso tehnično izročilo

in seveda njegov slikarski nazor, ki je bil še idealistično zasidran v veliko dogajanje italijanske renesanse. V rodni očetovi hiši je bila podobarska delavnica, tako sta že v zgodnji mladosti vsrkala vase elemente in vzdušje delavnice. Oče ju je napotil k Wolfu, da bi prevzela delavnico iz njegovih rok in jo povzdignila v umetniški pogled. Podobno kakor oče je Wolf napotil zrela umetnika v svet, da bi pridobila lesk in bleščevje evropskega umetnostnega življenja. Obiskala sta Dunaj, Prago, Rim in Pariz. Povsod sta prišla v stik z umetniki svetovnega pomena, vsi pa so jih vključevali v svoj krog in jima priznavali enakopravnost.

Wolf, Janez in Jurij Šubice so trije velikani cerkvenega slikarstva v 19. stoletju. Ta trojica je zaključila umetnost te zvrsti, ki je bila na naših tleh skozi stoletja domala edina priča umetnostnega dogajanja. Poleg Wolfa sta napravila krepak korak v razvoju našega slikar-

stva, med drugimi sta poglavitna reprezentata realizma, idejne smeri do nastopa naših impresionistov. Hkrati sta glavna opornika slovenskega slikarstva na začetku modernega obdobja okoli leta 1900.

Pričujočo razstavo je organiziral celjski odbor ZKPOS, obiskala pa bo še naslednje: Store, Vojnik in Dobrovo. V načrtu je še Zalec, če bodo tam dani pogoji za razstavo. Radi bi jo videli še v Sošanju, Laškem in Slovenskih Konjicah. V teh krajih pa so še tehnične težave. V čem je pomembnost te razstave? Naravno je, da velik odstotek mladine našega področja nima priložnosti obiskati Narodne galerije. Potovalno razstavo pa bodo videli tisoči, ki se bodo ob umetnosti Šubicev ogreli in s tem razširili obzorje po estetično-etični plati.

Upravi Muzeja revolucije gre priznanje za širokogrudno razumevanje, njeni prostori so izdelani okvir za razstave intimnega in kabinetnega značaja.

A. S.

14. parada harmonikarjev

V nedeljo 5. marca ob 18. uri bo v dvorani Narodnega doma 14. PARADA HARMONIKARJEV, ki jo prireja sekcija harmonikarjev DPD Svoboda Celje.

Vstopnice, ki so bile prodane za odpovedano prireditve v mesecu januarju, ostanejo v veljavi.

Sodelovali bodo učenci harmonikarske šole in člani mladinski sekcije

je DPD Svoboda Celje. Spored je pester, saj nastopajo solisti, dueti, zbori in posebni harmonikarski orkester pod vodstvom priznanega strokovnjaka Oskarja Leskovška.

Vstopnice so v prodaji pri občinskemu svetu ZKOPS Celje Gregorčičeva ul. 6 vsak dan od 8.—12. ure in dve uri pred pričetkom v Narodnem domu.

LOJZE POZUN

II. grupa odredov slovenskih partizanskih čet

Ko bomo letos, ob petindvajseti obletnici prve slovenske redne vojaške enote — brigade, naj se hkrati spomnimo II. grupe odredov slovenskih partizanskih čet. Ne le zato, ker se je tudi ta enota od ustanovitve konec marca do preimenovanja v začetku maja 1942 imenovala »I. štajerska partizanska brigada«, ampak predvsem zaradi tega, ker je bila za njenega delovanja na Dolenjskem pa v obdobju pohodov čez Notranjsko, Gorenjsko in Koroško ter končno na samem Štajerskem, v izredno težkih okoliščinah vsekar vzorna predhodnica poznejših slovenskih udarnih enot.

Se posebej bomo ob tej priložnosti počastili pomembno enoto II. grupe odredov — I. štajerski partizanski bataljon, ki si je kot edina večja partizanska sila na vsem širnem Štajerskem od aprila do septembra 1942 kljub krvavemu divjanju nemške okupacijske strahovlade, ob veliki sovražnikovi premoči in hudih lastnih izgubah ne samo uspel izsiliti svoj obstoj, ampak je mimo vojaških uspehov tudi v političnem in moralnem pogledu predstavljal dragoceno oporo narodnoosvobodilnemu gibanju na Štajerskem.

Septembra 1942 so se na petino skrčene enote II. grupe odredov končno prebile do štajerskih borcev, nato pa so oboji, združeni v Savinjskem, Moravskem in Kozjanskem bataljonu ter Koroški četi z novim zagonom nadaljevali iz dneva v dan hujši osvobodilni boj. Druga grupa odredov je izpolnila nalogo Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. V začetku leta 1943 se je preobrnula v IV. operativno zono. V tem novem obdobju pa so se začeli kazati že bolj jasni znaki tako težko pričakovanega propada nacističnega vojaškega stroja na svetovnih frontah kot tudi pri nas doma.

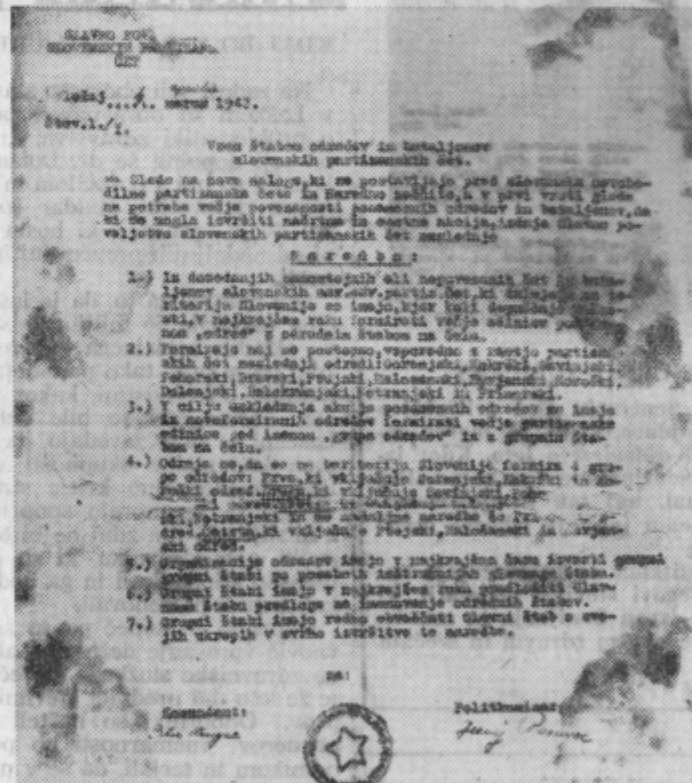
Na predlog republiškega odbora zveze združenih borcev NOV Slovenije je pripadla celjski občinski skupščini čast, da sprejme in v maju mesecu pred zborom preživelih borcev — drugogrupašev podeli domicil II. grupi odredov v Celju.

NASTANEK SLOVENSKE PARTIZANSKE ODREDOV V LETU 1942

Po številnih zmagah pa tudi izgubah v letu 1941 so se slovenske partizanske čete ponekod združile v bataljone ali pa so se razdelile v manjše skupine. Čeprav je nemškemu in italijanskemu okupatorju uspelo v zelo ostri zimi 1941/1942 začasno omejiti partizansko dejavnost, so bile vendar partizanske enote na pomlad 1942 pomembna žarišča, okrog katerih so nastajale vse večje in močnejše enote — bataljoni, odredi in grupe odredov.

Na ozemlju, ki ga je bil zasedel nemški okupator, sta takšni žarišči predstavljala dva bataljona. Cankarjev bataljon na Gorenjskem se je po znameniti dražgowski bitki razdelil na nekaj skupin, iz katerih so se spomlad 1942 razvile nove čete in nato bataljoni. Štajerski bataljon, ki je deloval od napada na Soštanj v začetku oktobra 1941 v Savinjski dolini, se je po znanem brežiškem pohodu sredi novembra tudi razdelil na več skupin za preživetje; spomladi 1942 mu je sledil na novo ustanovljeni I. štajerski partizanski bataljon.

Na sovenskem ozemlju pod italijansko okupacijo, v tako imenovani »Ljubljanski pokrajini«, so predstavljali osnovo za nadaljnji razvoj partizanstva trije bataljoni. Na Dolenjskem so sredi decembra 1941 ustanovili II. partizanski bataljon, imenovan tudi II. štajerski bataljon, da bi z njim okreplili narodnoosvobodilno gibanje na Štajerskem. Vendar proboj čez Savo pri Litiji konec leta 1941 ni uspel niti temu bataljonu niti enotam, ki so se spomladi 1942 razvile iz njega, se pravi II. grupi odredov ob ponovnem poskusu v drugi polovici maja preko Janč. Te gnote so vodili dotedanji komandant štajerskega bataljona Franc Rozman-Stane ter štajerska partizanska voditelja Dušan Kveder-Tomaž in Peter Stante-Skala. V začetku marca 1942 so prav tako na Dolenjskem ustanovili še V. partizanski ali Dolenjski bataljon, ki je kmalu nato napadel Žužemberk in se razrasel v nadaljnje enote. Na Notranjskem je v začetku leta 1942 nastal III. partizanski bataljon, imenovan tudi Krinski oziroma Šercerjev bataljon, vodil pa ga je štajerski revolucionar Miloš Zidanšek-Zdravko. V začetku februarja je napadel železniško postajo Verd, nato pa se je razdelil na dva polbataljona, katerih eden je odšel nad Loško dolino, drugi pa na Mokrec.

Ker je vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji računalo z znatnim povečanjem svojih enot na pomlad 1942, je pričelo z načrti za pomladno splošno vstajo. Tako se je sredi marca 1942 Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet odločilo za urenjenje navodil Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije iz leta 1941, po katerih naj bi med drugim pregnali nemškega okupatorja z dela Gorenjskega in iz zasavskih rudarskih revirjev. Ob zapori mejnih predelov med Bivšjo Avstrijo n Gorenjskim in ob čiščenju ozemlja od italijansko-nemške meje proti Koroškemu in Štajerskemu bi naj prešel z Dolenjskega na Štajersko močan partizanski oddelek in nato prodrl tako v smeri revirjev ter Savinjske doline kot proti Moravcem in Kamniku. Po drugi strani pa bi pregnali italijanskega sovražnika tudi s Kočevskega v smeri proti Ribnici in Beli Krajini.

Za uspešno izvedbo načrta je Glavno poveljstvo potrebovalo močnejšo oboroženo silo in je zato v začetku aprila 1942 ustanovilo nove in večje partizanske enote — odrede. Da bi vskladili akcije odredov, naj bi se ustanovile še večje partizanske enote — štiri grupe odredov v posameznih pokrajinah.

Tako naj bi I. grupa odredov zajela gorenjski, koroški in koroški odred, II. grupa odredov savinjski, pohorski in dravski odred, III. grupa dolenjski, belokranjski, notranjski in na primorski odred, medtem ko so za IV. grupo predvideli tjujski, haloški in kozjanski odred. Z ustanovitvijo grupnih odrednih štabov so prenehali obstajati tako imenovani pokrajinski štabi za Štajersko, Gorenjsko in Ljubljansko pokrajino, ki so nastali v začetku leta 1942. Tak štab oziroma pokrajinsko poveljstvo so npr. za Štajersko predstavljali komandant Franc Rozman-Stane, njegov namestnik Peter Stante-Skala ter politkomisar Dušan Kveder-Tomaž, podrejene pa so mu bile vse partizanske enote na Štajerskem ter one, ki so se razvile iz II. štajerskega bataljona na Dolenjskem in ki jim je bila glavna naloga, da se pripravijo na ponovni pohod na Štajersko.

Ustanavljanje odredov se je zavleklo tja do junija 1942, nekateri v odredbi predvideni odredi in vsa IV. grupa odredov pa niso bili ustanovljeni.

Iz skupin in čet prvotnega Cankarjevega bataljona so spomladi nastali Cankarjev, Poljanski, Kamniški in Koroški bataljon. Konec junija 1942 se je iz Cankarjevega bataljona razvil Gorenjski odred s tremi bataljoni, Kamniški in Koroški bataljon sta se združila v Koroški odred, Poljanski bataljon pa je bil neposredno podrejen štabu

(Nadaljevanje)

OBVEŠČAMO VAS...

CENE PROIZVODOV IZ KOVINSKE STROKE V CELJSKIH IN LJUBLJANSKIH TRGOVINAH DNE 20. FEBRUARJA

Proizvod	»Technomercator« poslovalnica »Tehnika«	CELJE		LJUBLJANA			
		»Astra« Ljubljana posl. Celje	Ljudski magazin, Celje	»Elektrotehna« posl. Celje	Jugotehnika Ljubljana	»Narma« Ljubljana	»Merkur« Ljubljana
Električni štedilnik 412 — Gorenje	725,00	730,00	730,00	707,24	719,00	720,00	730,80
Električni štedilnik 425 — Gorenje	631,00	595,50	—	—	599,00	593,24	469,70
Kuhalnik, Mojca	—	—	—	—	—	—	—
eno ploščati SATURNUS	36,50	37,00	35,40	37,00	35,50	35,40	39,70
Kalorifer SATURNUS	190,00	190,00	178,71	190,00	181,80	180,00	192,00
Hladilnik 85 lit. EKA	990,00	990,00	—	990,00	990,00	924,00	998,00
Hladilnik 135 lit. OBODIN	1.544,80	1.560,00	—	1.548,80	1.524,60	1.524,60	—
Sesalec MINOR Čačak	385,00	383,04	383,04	—	334,00	372,30	386,60
Likalniki ROWENTA Elma	79,00	182,00	79,92	83,76	80,44	72,90	—
Fen ELRA	84,50	85,00	84,47	86,76	84,47	80,65	—
Centrifuga c 03 EM	540,00	541,00	542,64	544,00	527,00	510,00	541,50
Bojler Tiki 8 lit. novi tip TIKI	310,00	300,00	—	315,36	315,00	315,00	314,50
Bojler Tiki 80 let. TIKI	522,00	513,90	—	523,50	520,41	507,96	522,00
Kuharica dvo ploščati ELRA	178,00	179,00	—	—	149,34	180,40	185,00

Celjsko in ljubljansko tržišče je z električnimi proizvodi za potrebe gospodinjstva dobro založeno.

ZAVOD ZA CENE
CELJE

kinematografi

Kinopodjetje Celje:

UNION:

Do 6. marca »Kleopatra«, amer. barvni

nasl. dni »Angelika«, franc. barvni.

METROPOL:

Do 6. marca »Poroka po italijansko«,

italij. 7. 3. »Volkulja«, bolg. barvni; 8. 3.

do 10. 3. »Darling«, angl. barvni.

DOM:

Do 5. marca »Velika dirka«, amer. film,

od 6. do 7. marca »Ana Karenina«, amer.

od 8. do 10. marca »6 groznih noči«, nem.

ski film.

plošče

Medtem ko se je poslovalnica Elektro

Technomercatorja spremenil vrstni red

naših priljubljenih plošč, je v ostalih

prodajalnah gramofonskih plošč nespre-

menjen. V Elektro pa so zabeležili takle

vrstni red: 1. Prince molih sanj, Ivanka

Krašovec; 2. Katerina, Slavko Perović in

Silvana Armenulić; 3. Michel, Hits of

Beatles; 4. Larina Person, Tereza Kesovija;

5. Sezidal sem si vinski hram, Ljorže

Slak.

knjige

S POLIC STUDIJSKE KNJIZNICE

Serres J.: Le protocole et les usages.

Paris 1961. S. 24714/963.

Durand Bousingen R. de: La relaxation.

Paris 1961. S. 24714/929.

Repaudie J.: Le vol des avions. Paris

1959. S. 24714/827.

Demau J.-F.: Le Marché Commun. 4.

ed. Paris 1961. S. 24714/778.

Cédier P.: Géopolitique et géostratégie.

Paris 1965. S. 24714/693.

Villiers A.: L'art du comédien. 2. ed.

Paris 1959. S. 24714/600.

Beaulieu M.: Les tissus d'art. Paris

1953. S. 24714/566.

Pradalié R.: L'art radiophonique. Paris

1951. S. 24714/504.

Borel E.: Probabilité et certitude. 3. ed.

Paris 1961. S. 24714/445.

Boll M.: L'exploitation du hasard. 4.

ed. Paris 1959. S. 24714/57.

Theorens L.: Honoré de Balzac, Maribor

1966. S. 25638/8.

Organizacija u američkim preduzećima.

Beograd 1965. S. 28506.

Džinić F.: Jugoslovensko javno mnenje

i VIII. kongres SKJ. Beograd 1965. S.

28504/4.

Jugoslovensko javno mnenje o privred-

noj reformi. 1965. Beograd 1965. S. 28504/7.

Vasić P.: Odelo i oružje. Beograd 1964.

S. 28497.

Jović B. P.: Radno pravo umetnika.

Beograd 1963. S. 28496.

CELJSKI TRG

Preskrba na celjski tržnici je bila v pre-

teklem tednu dokaj zadovoljiva. Gospo-

dinje so lahko izbirale med zares kvali-

tetno solato, nekoliko slabše pa je bilo

takrat, ko so se odločale za sadje. Razen

jabolk, ki so po 120 do 250 dinarjev in

agrumov, ni namreč ničesar, kar bi lahko

popostrilo jedilnik. Imajo pa že sveže in

staro glavno zelje, ki ga prodajajo po

130, 150 in 190 dinarjev, dalmatinsko so-

lato po 600 do 700 dinarjev in tuvožno

italijansko po 870 dinarjev kilogram.

Motivilec je po 1000 do 1200 dinarjev, re-

grat pa po 800. Radiča in špinaca ni, na

tržnici pa si obetajo, da jo bodo kmalu

dobili. Krompir je po 90 do 100 dinarjev

kilogram, jajca ga prodajajo po 50 do

55 dinarjev.

gibanje prebivalstva

OD 19. 2. 1967 DO 26. 2. 1967

V času od 19. do 26. 2. je bilo v Celju

rojnih 35 dečkov in 33 deklic; poročil pa

se je en par.

Umrli so:

Tanjšek Jožefa iz Vojnika, stara 39 let,

Tofant Antonija iz Celja, stara 77 let, De-

kleva Alojz iz Celja, star 62 let, Graf Ana

iz Celja, stara 62 let, Krajner Anton iz

Rečice, star 62 let, Steharnik Simona iz

Velenja, stara 6 mesecev, Kališnik Leo-

pold iz Velenja, star 67 let, Črnoligar

Ivanka iz Laškega, stara 60 let, Pesar Ja-

kob iz Celja, star 77 let, Sapušek Fran-

čiška iz Gomilkega, stara 59 let, Korazi-

ja Anton iz Celja, star 55 let, Kozmos

Pavla iz Strazišča pri Sevnici, stara 65

let.

žrtve prometa

PRITEKEL PRED AVTOMOBIL

Iz Celja je vozil proti Vojniku z ose-

bnim avtomobilom FRANJO TROJAK, ko

je iz stranske Bežigradske ceste z desne

strani pritekel pred avtomobil pešec MI-

HAEL ZABUKOVSEK. Voznik je pešca za-

del in zbil 16 metrov po cestišču. ZABU-

KOVSEK je pri tem dobil hude pretrse

možganov ter nekaj zlomov. Odpeljali so

ga v celjsko bolnišnico.

NI ZASENČIL LUCI

Voznik osebnega avtomobila IVAN FI-

STER je peljal iz Celja proti Ostronemu.

Na blagem levem ovinku mu je pripeljal

nasproti neznan voznik osebnega avtomobila,

ki ni zasenčil luci. Voznika FISTERJA

je to zmedelo, da je zapeljal na rob

cestišča in na travnik, kjer se je dvakrat

obrnil in obstal na kolesih. Voznik je

dobil lažje telesne poškodbe, škodo na

avtomobilu pa so ocenili na 1.500 N-dinar-

jev.

SREČANJE AVTOBUSOV

Voznik avtobusa MARTIN ZIDANSEK

je vozil iz Sentjurja proti Celju ter se sre-

čeval z drugim avtobusom. Vendar je pri

srečanju zavozil preveč v desno na ne-

utrjeno bankino in zadel v občestni smer-

nik. Telesnih poškodb ni bilo, škoda pa

je za 3.000 N-dinarjev.

VOZILLO OBSTALO NA STREHI

Proti Arji vasi se je peljal po cesti II.

reda z osebnim avtomobilom DUSAN

RASCANIN. V Veliki Pirešici je zapeljal

z neprimerno hitrostjo v ovinek, kjer ga

je na poldeneli cesti zaneslo na levo

stran ceste. Ostro je zavozil na desno,

pri tem pa se je avtomobil prevrnil v ja-

rek in obstal na strehi. Lažje poškodbe

je dobila sopotnica ANTONIJA JAGNJA-

NOVIC, na avtomobilu pa je škoda za

2.500 N-dinarjev.

VOZNIK PADEL IZ VOZILA

Iz Solčave je vozil proti Ljubnemu s

tovarnim avtomobilom JOŽE PECNIK

približno s hitrostjo 30 km na uro, na-

sproti pa mu je pripeljal z osebnim avto-

mobilmom FRANC ZOHAR s 40 km na uro.

Na nepreglednem ovinku v Primožu sta se

voznika zagledala na zelo kratki razdalji.

ZOHAR pa je tudi zaviral. Cesta je bila

močno poldenela, zato je osebni avtomob-

il zaneslo počez, da je bočno udaril v

tovornjak. Pri tem je voznika ZOHARJA

vrlo iz avtomobila skozi desna vrata in

je dobil lažje poškodbe. Tovorjak je za-

peljal s ceste na travnik in tam obstal.

Osebni avtomobil je skoraj popolnoma

uničen, saj je škoda za 7.000 N-dinarjev,

na tovornjaku pa 2.000 N-dinarjev.

AVTOMOBIL V HUDOURNIK

Voznik tovornega avtomobila MARTIN

REMIC je na gozdni cesti v Mačkovem

kotu postavil vozilo na nakladalno mesto,

da bi ga delavci naložili s hlodovino. Sam

je odšel od vozila. Pri nakladanju se je

avtomobil zaradi tresenja pričel pomikati

oziroma drseti po strmini navzdol in se

prevrnil v strugo hudournika. Nakladalec

JOŽE LATINČEK je padel z vozila in do-

bil nekaj manjših prask. Škode na vozilu

je za 1.000 N-dinarjev.

AVTOBUS NA DVORIŠČE

Voznik avtobusa ZVONKO VUČAJK je

vozil proti Dobovi in se pri srečavanju z

neznanim tovornjakom umaknil preveč

na desno. Zavozil je na neutrjen del ban-

kine ter preko nje zdrknil na dvorišče

hiše št. 1, kjer je podrl plot in se zaletel

v kostani. V avtobusu so bili službenici

JLA, vendar ni bil nihče poškodovan. Ško-

do na vozilo so ocenili na 4.000 N-dinarjev

NEZNANI MOPEDIST

Po desni strani ceste III. reda Brestani-

ca-Senovo je šel peš JAKOB JANKOVIC.

Do sedaj neznan mopedist ga je zadel in

zbil po cesti, tako da je dobil lažje pre-

tres možganov in odrgnine po glavi. Mo-

peditist se je po nesreči odpeljal v nezna-

no smer, vendar prometna milica še ved-

no poizveduje za njim.

SREČANJE AVTOBUSOV

Voznik avtobusa MARTIN ZIDANSEK

je vozil iz Sentjurja proti Celju ter se sre-

čeval z drugim avtobusom. Vendar je pri

srečanju zavozil preveč v desno na ne-

utrjeno bankino in zadel v občestni smer-

nik. Telesnih poškodb ni bilo, škoda pa

je za 3.000 N-dinarjev.

MLADI V EKIPI

V okviru priprav za spomladanski del

prvenstva v zvezni rokometni ligi (prišel se bo

26. marca s tekmo Celje — Zagreb), so se

celjski rokometarji udeležili zimskega prven-

stva Slovenije v hali Tivoli v Ljubljani. Pr-

venstvo sicer še ni končano, vendar rezultati

Celjanov kažejo, da imajo kljub precejšnji

oslabljenosti ekipe (brez Djakića, Krejla in

Korena) lepe možnosti za visok plasman.

V predtekmovalju so dosegli naslednje re-

zultate: Celje — Olimpija

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. V času od 11. marca 1967 — 10-dnevno potovanje z avtobusom v LOURDES—AVIGNON—MILANO—PADOVO. Prijave do 5. marca 1967.

2. Z ladjo po CRNEM MORJU v BOLGARIIJO, SSSR in TURČIJO v času od 24. aprila do 3. maja 1967. Prijave do 20. marca 1967.

3. 12-dnevno potovanje v AMSTERDAM—BRUXELLES—LUXEMBURG, v času od 16. do 27. aprila 1967. Prijave do 20. marca 1967.

4. 8-dnevno potovanje na AZURNO OBALO in v CHAMONIX v času od 16.—23. aprila 1967. Prijave do 20. marca 1967.

5. 9-dnevno potovanje v PARIZ in na AZURNO OBALO v času od 24. aprila do 2. maja 1967. Prijave do 20. marca 1967.

6. 7-dnevno potovanje v PARIZ v času od 30. aprila do 6. maja 1967. Prijave do konca marca 1967.

7. 4-dnevno potovanje v MILANO v času od 20. do 23. aprila 1967. Prijave do 1. aprila 1967.

8. 6-dnevno potovanje v PRAGO—BERLIN—NURNBERG v času od 1.—6. aprila 1967. Prijave do 30. aprila 1967.

9. 8-dnevno potovanje z letalom v MOSKVO in LENINGRAD. Prijave do 10. marca 1967.

10. 7-dnevno potovanje v ZÜRICH in ZERMATT, v času od 10.—17. aprila 1967. Prijave do 10. marca 1967.

1. MAJSKA POTOVANJA:

11. 7-dnevno potovanje v času od 26. aprila do 2. maja 1967 v ZÜRICH—JUNGFRAUJOCH—INNSBRUCK. Prijave do 20. aprila 1967.

12. 9-dnevno potovanje v LONDON v času od 26. aprila do 4. maja 1967. Prijave do 26. marca 1967.

13. 8-dnevno potovanje v RIM—NAPOLI—CAPRI od 25. aprila do 2. maja 1967. Prijave do 25. marca 1967.

NAPROSAMO KOLEKTIVE IN INDIVIDUALCE, DA ZAHTEVAJO V NASI POSLOVALNICI BARVNI PROGRAM VSEH KOMPASOVIH IZLETOV V LETU 1967.

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBISČITE TURISTIČNO AVTOBUSNO PODJETJE KOMPAS CELJE, TOMŠICEV TRG 1, TELEFON 23-50.

MALI OGLASI

PRODAM

400 kom. rabljenih hmeljev prodam. Naslov v upravi lista.

MANJSE posestvo s takoj vseljivo hišo in električni motor 4 kW prodam. Naslov v upravi lista.

300 kom. železnih modelov za zarezno strešno opeko prodam. Cementine: Franc Bincel, Celje, Mariborska c. 44.

ZENSKI šivalni stroj »GRITZER« prodam. Naslov v upravi lista.

MOTORNO kolo MZ 66 prodam. Jakob Hercog, Smrekarjeva 4 — Celje.

HIŠO z vrtom v Šmarjeti 70 p. Skofja vas prodam.

POSESTVO okrog 4 ha v okolici Sentjurja prodam. Naslov v upravi lista.

KROMPIR do 8 centov prodaja: Marija Zagorčnik, Podlog 11, Sempeter.

OTROŠKI voziček prodaja: Suster, Cuprijska 21.

KRAVO 8 mesecev brejo prodam. Zagrad 127.

RABLJENO pohištvo, obleko in čevlje prodam. Informacije dobite: Mariborska c. 61/T.

NOVEJSO hišo z garažo ob glavni cesti Latkova vas 137 p. Prebold prodam. Ogled vsak dan od 15.—18. ure.

POPOLNOMA novo, nerabljeno električno vodno črpalko (Elektrokovina Maribor) 4,7 at-mosfer, s trofaznim motorjem z 200 l pocinkanim tlačnim kotlom, popolnoma nov, opremljen z vsemi napravami prodam. Ivan Vrečer, Celje, Zagrad 3.

NOV pralni stroj »Eka«, nov kabinet štedilnik »Gorenje« električni kuhinjski na tri plošče in belo otroško posteljo prodam. Naslov pri krojaču Hrovatu, Trg Svobode 7.

DOBRO — vozno kobiljo prodam. Alojz Jezovšek, Vrhe, Teharje.

KUHINJSKO kredenco prodam poceni. Klinar, Tkalska 12.

DVO SOBNO stanovanje v bližini mestnega parka prodam. Selitev možna aprila. Naslov v upravi lista.

ZEMLJIŠČE, primerno za gradnjo ob cesti (30 arov), v naselju Lopata prodam. Naslov v upravi lista.

HIŠO z vrtom, vseljivo v Začretu 1 b v Skofji vasi pri Celju v bližini opekarne Bukovžlak prodam. Franc Pevec.

MLIN za žito prodam. Premer kamnov 22 col. Naslov v upravi lista.

POPOLNOMA nov sekular in 140 lat 5 × 6 cm prodam. Ogled pri Mariji Kopitar, Ložnica 23, Velenje.

DOMAČO svinjsko mast prodam. Marija Korosec, Zagrad 19 Celje.

MOTORNO kolo NSU Pretis Maxi prodam ugodno. Prevoženih 20.000 km. Milan Oc-virk, Laško 155 (montažna hiša).

OSEBNI avtomobil WARTBURG de LUX prodam. Milan Golavšek, Šešče 88 Prebold.

GASILSKO društvo Kaplja vas — Prebold, prodaja voz za prevoz moštva. Ogled 5. in 12. marca 1967 v društveni orodjarni.

POLOVICO hiše: soba, kuhinja, klet prodam. Melanšek, Celje, Ulica bratov Kresnikov 34.

KUPIM

HIŠO ali posestvo v bližini Vojnika kupim. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE

MLAJSI moški išče sobo v bližini mesta. Naslov v upravi lista.

DIJAKINJA išče sobo. Naslov v upravi lista.

NOVO sobo in garažo oddam samskemu moškemu proti plačilu za 3 leta naprej. PIS-MENE ponudbe pod šifro »JUNI«.

SOBO s posebnim vzhodom v bližini Gaberje iščeta dva mlajša moška. Alojz Mastnak, Celje, Pokopalska 8.

KOMFORTNO enonpolsobno stanovanje oddam tistemu, ki mi povrne stroške. PIS-MENE ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »5000«.

DVO SOBNO komfortno stanovanje v Reki zamenjam za enako v Celju. Milan Stravs, Store pri Celju.

KDOR bi odstopil bodočima zakoncema s 1. majem večjo neopremljeno sobo za dobo 3 let dobi nagrado 100.000 S-din. Naslov v upravi lista.

ENOSOBNO sončno stanovanje z velikim vrtom v Celju zamenjam za nekaj večje brez vrta v okolici Celja. Informacije dobite pri Viktoriji Grosek, Otok 8 (Stolpič).

Turistične objave

PROSTE KAPACITETE

Na celjskem turističnem področju je dovolj prostih mest v zdraviliščih Dobrna, Rogaska Slatina ter v hotelih Evropa in Celeia v Celju, Savinja v Laškem, Paka v Velenju, Planinskem domu v Logarski dolini in drugih. Rezervacije so potrebne samo za skupine, ob sobotah.

IZLET V LJUBLJANO

Olepiševalno in turistično društvo Celje prireja dne 5. marca izlet v Ljubljano, z ogledom Verdijeve opere Ples v maskah. Vstopnice so še na razpolago v Turističnem uradu Stanetova 15, poleg kina Metropol.

PRIREDITVE

V Celju imajo ples vsako soboto v Samopostrežni restavraciji v Rogški Slatini in Dobrni pa vsako soboto in nedeljo.

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Sobota, dne 4. marca ob 15.30 uri:
I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR. Prvi solski abonma in izven.

Nedelja, dne 5. marca ob 10. uri:
I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR. Prvi mladinski dopoldanski in izven.

Nedelja, dne 5. marca ob 16. uri:
Zarko Petan: BESEDA NI KONJ. Gostovanje v Topolšici.

Torek, dne 7. marca ob 11. uri:
J. Benavente: LA MALQUERIDA. Gostovanje v Murski Soboti.

Torek, dne 7. marca ob 19.30 uri:
J. Benavente: LA MALQUERIDA. Gostovanje v Murski Soboti.

Četrtek, dne 9. marca ob 19. uri:
J. Zmavc: PODSTRESJE. Predpremiere za tretji mladinski abonma.

Petek, dne 10. marca ob 19.30 uri:
Janez Zmavc: PODSTRESJE. Premiera. Premierski abonma in izven.

KONCERTI

Ponedeljek, 6. MARCA ob 11.30 in ob 17. uri:

V. KONCERT ZA MLADINO

Sodelujejo: Breda Šmid, primabalerina ljubljanske opere, Nada Sevšek, mezzosopran, Dragiša Ognjanović, bas, Breda Rajh-Divjak, klavir, Zdenka Lukec-Čarjeva, klavir.

Na popoldanskem koncertu ob 17. uri so sedeži na balkonu rezervirani za odrasle poslušalce po enotni ceni 3 N-din.

Vstopnice so na razpolago v Glasbeni soli.

Kreditna banka, podružnica za kmetijstvo Celje, Vrnčeva 1, pp. 38, razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 1 weekend hišica v Biogradu n/m
- 2 pisalna stroja znamke Optima
- 1 računsko-seštevalni stroj Ocdner
- 1 pisalna miza

Licitacija bo dne 10. 3. 1967 ob 9. uri v prostorih podružnice. Prednost ima socialistični sektor.

Zveza slepih Celje prireja 12. 3. 1967 ob 16. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Celju pevsko — glasbeno revijo v počastitev dvajsete obletnice formiranja ZS.

Nastopajo: člani Zveze slepih iz Maribora, Murske Sobotice, Ptuj in Celja.

Vabimo ljubitelje petja in glasbe, da obiščejo našo prireditev v čim večjem številu in smo prepričani, da boste s programom zadovoljni.

Predprodaja vstopnic je ob 7. 3. — 8. dalje od 8.—11. ure dopoldne in popoldan od 15.—17. ure ter pri vходу dvorane 2 uri pred pričetkom prireditve.

Cena vstopnic 3 N-din.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 4.—11. marca 1967:
CIRIL UMEK, veterinar,
Celje, Kersnikova ulica 37
(vogal Kersnikove ul. in
Dečkove c.)

ZAPOSILITEV

GOSPODINJSKA pomočnica dobi zaposlitev v Avstriji — Gradec. Naslov v upravi lista.

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnico za 8 ur dnevno ali za stalno. Jagodic, Celje, Tkalska 3.

SKROMNO pošteno kmečko dekle z delnim znanjem kuhe gre za gospodinjstvo pomočnico k dvo ali tričlanski družini v Celju ali Zalcu. Naslov v upravi lista.

NATAKARICO in kuharico — samski, iščemo za gostilno ob morju. Pojasnila: Pepel, Mozirje 27.

UPOKOJENKO za varstvo otrok iščem. Nu-dim sobo. Tovornik, Celje, Trnovlje 237.

RAZNO

OTROKA vzamem v varstvo na dom. Repič, Celje, Mariborska c. 32 B — dvorišče.

VSA sedlarska dela opravlja: MIHA Cizej, Celje, Savinova 9 — bližina tržnice.

RAZGLAS

Skupščina občine Celje določa po določilih 38. in 42. člena zakona o volitvah odbornikov občinskih in okrajnih skupščin območja zborov volivcev in območja zborov delovnih ljudi, ki so zaposleni oziroma vključeni v organizacijah za katere se opravi zbor.

Zbori volivcev in zbori delovnih ljudi bodo v času od 7. do 20. marca 1967:

— zbori volivcev za predlaganje kandidatov za odbornike v občinski zbor v:

1., 3., 5., 7., 9., 11., 13., 15., 17., 19., 21., 23., 25., 27., 29., 31., 33., 34., 35., 37., 39., občinski volilni enoti;

— zbori delovnih ljudi za predlaganje kandidatov v občinski zbor delovnih skupnosti v:

1., 3., 5., 7., 9., 11., 13., 15., 17., 19., 21., 23., 25., 27., 29., 31., 33., 35., 37., 39., občinski volilni enoti;

— zbori volivcev za predlaganje kandidatov za poslance v republiški zbor v:

14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 23., 24., 25., in 26. občinski volilni enoti, ki predstavlja 4. republiško volilno enoto Celje II in v 31., 32., 33., 36., 37., 38., 39. in 40. volilni enoti, ki predstavlja 6. republiško volilno enoto Celje II;

— zbori delovnih ljudi za predlaganje poslancev v republiški gospodarski zbor v:

1., 2., 3., 7., 8., 9., 10., 12., 15., 16., 17., 18. in 19. občinski volilni enoti;

— zbor delovnih ljudi za predlaganje poslancev v republiški prosvetno — kulturni zbor v:

31. občinski volilni enoti;

— zbor delovnih ljudi za predlaganje poslancev v republiški socialno — zdravstveni zbor v:

35. in 36. občinski volilni enoti;

— zbori delovnih ljudi za predlaganje poslancev v republiški organizacijsko politični zbor v:

39. in 40. občinski volilni enoti.

Celje, dne 28. februarja 1967

Predsednik
Skupščine občine Celje
Zdravko Trogar l. r.

Upravni odbor Obrtnega gradbenega podjetja »REMONT«
Celje, Cesta na Ostrožno 8

razglašajo
prosta delovna mesta:

1. 10 ZIDARJEV
2. 2 MIZARJA — PARKETARJA
3. 1 PEČARJA
4. VEC GRADBENIH DELAVCEV — TEŽAKOV

Za mesta pod 1 do 3 se zahteva ustrezna kvalifikacija. Pričetek dela takoj. Stanovanja niso zagotovljena.

Posebni pogoji: za KV delavce poskusna doba; za NK delavce delo za določen čas.

Komisija za delovna razmerja pri podjetju »OBRT—USLUGE«
STORE razpisuje

prosti delovni mesti:

ŠIVILJE — pogoj: mlajša KV moč

KROJASKEGA POMOČNIKA — pogoj: mlajši KV delavec s 5-letno prakso.

Osební dohodek po Pravilniku OD. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža,
našega očeta in starega očeta

IGNACA LJUBEJA

se v globoki hvalečnosti zahvaljuje mo terenskemu odboru ZB NOV Planina pri Sevnici, lovski družini in vsem ostalim njegovim prijateljem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti in se poslovlili od njega s cvetjem, venci, besedami ter nam izrazili globoko in tolažeče sožalje.

Zalujoci: žena in otroci
z družinami

IZLETNIK CELJE

1. IZLETI PO DOMOVINI

Organiziramo izlete po ožji in širši domovini. Za šolsko mladino do 31. 3. še popust. AKCIJA SLOVENJ GRADEC! VSI IZ VSEH SOL NA RAZSTAVO »Mir humanost in prijateljstvo med narodi«. Pouk ne bo trpel. Za popoldanske razrede organiziramo prevoz in povratek dopolne, za dopoldanske popoldne. Cena prevoza v obe smeri iz Celja je samo 260 S-din, vstopnina 100 S-din. Skupni ogled razstave le 360 S-din.

2. IZLETI PO TUJINI — PUTNIK NAJCENEJSI IZLETNIKOVI ZIMSKI IZLETI V TUJINO IZ CELJA:

TRST — preko Sežane za 41 N-din, preko Gorice za 46 N-din.

VIDEM (UDINE) — TRST za 51 N-din.

BENETKE dvodnevni izlet za 125 N-din.

V GRADEC ali CELOVEC za samo 33 N-din.

DALJŠI IZLETI V ODLICNEM ARANZMANU:

CORTINA D'AMPEZZO za tri dni od 8. do 10. 4. za samo 197 N-din, idealna smuka, številne vlečnice — nizka cena. Prijave do 20. 3. Sprejemamo prijave posameznikov ter organiziranih skupin.

LOURDES za deset dni. Cena je samo 890 N-din. Prijave sprejemamo do zaključnega števila. Za organizirane skupine popust.

RIM za šest dni od 3.—8. aprila za 589 N-din. Prijave do 10. 3.

IZLETI ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE:

Številni programi so že v vseh poslovalnicah Izletnika. Za 7 dni na Azurno obalo Francije ali v Švico. Tri-dnevni izleti v Dolomite ali na Čehoslovaško. V Italijo, na Madžarsko in kombinirano po domovini in tujini ZA ORGANIZIRANE SKUPINE POSEBEN POPUST! ZA ORGANIZIRANE SKUPINE PROGRAMI PO ŽELJI! ZA ORGANIZATORJE POPUST!

3. OSTALE TURISTIČNE USLUGE

Posredujemo nabavo potnih listov ter vizumov, vozne karte za avione, spalnice ter vlak.

Posredujemo rezervacije na širšem celjskem področju (zlasti še za Gornje Savinjsko dolino) ter posod po Jugoslaviji in tujini.

4. VSE TURISTIČNE USLUGE V TURISTIČNIH POSLOVALNICAH IZLETNIKA

CELJE — nasproti kolodvoru, VELENJE, MOZIRJE, KRŠKO, HRASTNIK, KRAPINA.

IZLETNIK CELJE

BRIVCI - FRIZERJI!

Strokovno brušenje vašega pribora po ceni za:

britev	5 N-din
frizerskih škarij	4 N-din
manikir škarij	3 N-din
strojčke za striženje	6 N-din

Zaupajte in pošljite na naslov:

OŠTRACKA RADNJA
STEVAN KRSTIC
SREMSKI KARLOVCI
Ljenjina 34,

kjer Vam bodo usluge kvalitetno izvršili.

OGLAŠUJTE V CELJSKI TEDNIK!

ZADNJA NA GRMADI

— 9 —

Vse to mu je živo stopilo pred oči, mu stiskalo srce in ga sililo: »Reši jo! Reši jo!«

Zopet se je pognal, podrl nekaj ljudi in jih celo vrsto pustil za seboj, pa je padel in kopica ljudi je navalila nanj.

Obupni ženini klici so ga spravili zopet na noge. A vse zastoj. Na kamnu so jo držali, a on ni mogel do nje. Klicala ga je na pomoč, a on ji ni mogel pomagati.

— Usmilite se je! Saj ste ljudje!

Obupano je zrl po ljudeh in oni so zrl vanj brezsrčno in topo.

— Pusti babo, boš pa drugo dobil! mu je rekel nekdo in kakih sto se jih je odurno zasmejala.

— Otroci se usmilite!

— Za njo naj jih pomečejo v ogenj! Zatre naj se coprniki zarod!

Ko vse prošnje niso nič zalegle, je Gregor pričel klicati na pomoč pekel. Odpre naj se in požre vse, ki so brez srca. Potlej pa je obrnil oči proti nebu in obupno klical:

— Usmili se me! Reši jo! Ti jo reši! Ti veš, da ni coprnica! Reši jo! Reši!

Na trgu je prenehalo sleherno barantanje. Sejmarji so pritiskali od vseh strani, da bi videli, kaj se dogaja. Prodajalci so pustili štante in prišli bliže, okna so se odpirala, iz gostiln so prihajali radovedneži. Gledalcev je bilo toliko, da je bila glava pri glavi. Množica je valovala sem in tja kakor morje. Obupni klici moža in žene so tonili v kričanju in krohotanju razbesnelih preganjalcev.

Tuji sejmarji so mislili, da so zalotili tatove, ki so izmikali mošnjičke in odpirali pasove. Zenskam se je smilila žena na kamnu, vsa razmršena in obupana v rokah trdosrčnih surovih biričev.

— 12 —

so jo do grajskega mostu in ker ni bilo nobene gneče več in so imeli biriči dovolj prostora, so jo dvignili in nesli.

Jetniški čuvaj je odprl vrata in biriči so pahnili Lucijo Krzničovo med druge nesrečne žrtve, ki so že v strahu in obupu čakale na sodbo.

Tudi Gregor je hotel za njo, toda na mostu so ga ustavili biriči.

— Ženo mi dajte nazaj! Vrnite mater otrokom! je klical in prosil, otroci pa so jokali in vpili: — O mati, mati! Kje so naša mati!

Toda biriči so bili močje postave, mrki in neizprosnji. Ko ni Gregor ničesar opravil s silo, se je vrgel prednje na kolena, dvignil roke in pričel znova prositi: — Oh, usmilite se me! Vrnite mi ženo, dajte nam mater! Kakor boga vas prosimo! Pustite me k ženi! Zaprite me z njo v ječo! Slišite? V ječo me vrzite! Pred gospoda rihtarja me peljite, da mu povem, da je moja žena, moja Lucija, mati teh otrok, nedolžna! Slišite? Nedolžna je!

Toda biriči so bili gluhi in trdi. Samo birič Šamut je obrnil oči proč, pogledal na Bistrico in potem tja v grajska okna, kakor bi od tam pričakoval kakšnega uka-za. Pa se ni nič zganilo.

Tedaj je zazvonilo poldne. Najprej v zvoniku sv. Stefana, potem je zapel zvon pri cerkvi sv. Rožnega venca in nato se je oglasil še v grajski kapeli s svojim drobnim bim—bim—bim. Sejmišče se je nekako umirilo. Moški so se odkrili in v skupinah pričeli moliti. Posebno glasno je »naprej« molil Kovač; ko je nehal in želel svojim somolilcem srečno popoldne, je pogledal še enkrat Gregorja pred vrati in rekel:

— Sedaj pa lahko gremo po opravkih. Kogar enkrat zgrabi pravica, ta ji zlepa ne uide. A če že pravici uide, pod moje kladivo pride. Coprnice ne bomo trpeli v vasi.

— Tako je! Na grmado z njo!

— 14 —

olepševati oltarje v cerkvi sv. Stefana, zlasti pa je skrbela za oltar v cerkvi sv. Rožnega venca, ki ga je cerkvenik kar preveč zanemarjal. Na ta oltar je prinašala rože z vsega trga, in če je zvedela, da ima njena znanca v Ma-košah lepe, cvetoče rože, jo je ucvrla tja dol, samo da bi jih prinesla na oltar roženvenške matere božje. Polonca je znala tudi šivati. Kadar so potrebovali v trških hišah kakšne krparice, so vedno prosili njo. Pri Miklovih je niso prosili samo, da bi jim krpala, ampak tudi pomagala v kuhinji in gostilni, še zlasti ob semanjih dnevih in tudi sicer, kadar so pričakovali večji obisk gostov. Miklov oče so Polonco najbolj cenili. V gostilni je takoj videla, komu je treba postreči, in je hitro pobrsala mize, če so jih gosti polili. Za sladke besede moških ni marala. Vse račune je imela takoj v glavi; v kuhinji pa ni samo gledala, kje bi kaj polizala, ampak je prišla za vsako delo, da materi ni bilo treba opozarjati: to in to naredi. Polonca je opazila vse sama. Poleg tega so jo imeli radi tudi otroci, saj jim je ob večerih ob postelji prepevala pesmi in pripovedovala pravljice, jim bajala o angelčkih in nebeškem veselju, da so otroci vso noč sanjali o nebesih in venomer spraševali, kdaj bo zopet prišla Polonca.

Miklovi bi bili radi Polonco zadržali pri hiši, toda ni se hotela navezati na nobeno stalno službo, saj tako ne bi mogla živeti in delati po svoje.

Miklovc se je bil torej vrnil ves nejevoljen in razburjen v hišo, ki je bila skoraj prazna. Ozrl se je po redkih gostih, kakor da bi se hotel prepričati, če sme govoriti naravnost.

— Zlodi vzemi graščino in vse, kar je tam notri z biriči in rihtarjem vred! je vzkliknil. — Spet so privlekli eno, da ji bodo z natezalnico dopovedali, da je coprnica! Naj vrag vzame postavo, ki to dovoljuje!

— 10 —

— Reval! Kaj pa je naredil! Pustite jo, saj ima dušo! Psi!

Na prag svoje hiše, ki je bila najbliže prizorišču, je stopil gostilničar Miklovc. Bil je sosed tedaj vsemogočnega gradu. Gostje so pustili pijačo in tiščali glave v okna ali pa šli past svojo radovednost pred hišo. Tedaj je Miklovc stopil za njimi, da bi videl, kaj se godi.

Ženska na kamnu ni mogel spoznati, pač pa je prepoznal glas lončarja Gregorja.

— Kaj pa je ta naredil? je vprašal osupel. — Ali je tat?

Nato je prisluhnil. In ko je zaslišal posamezne vzkli-ke iz množice, in celo spoznal po glasu one, ki so vzkli-kali, je srdito zavpil:

— Sramota! Na semanj dan vlačite v ječo nedolž-ne ženske! Pred vsem svetom razkazujete našo zaslep-ljenost!

Miklovc je bil presenečen. Bil je že večkrat priča, ka-ko so biriči mimo vogala njegove hiše prignali kako žensko, ki so jo obdolžili copranja, in jo vlekli v grad. In za njimi je drvela besneča drhal in klicala:

— Smrt coprnici! Na grmado z njo!

Videl je tudi, kako so ljudje sami privlekli nesrečno žrtev v grad, kjer jo je čakala natezalnica in obsodba.

Ko je na sramotnem kamnu opazil nesrečnico, ki še ni bila obsojena, se je pognal med ljudi in se z vso silo prerinil do kamna.

— Ali je to pravica? je vzkliknil. — Ta še ni bila so-jena, pa ste jo postavili na kamen. Za hip je divjanje pre-nehalo in biriči so osuplo zrl vanj.

Ko je nesrečnica na kamnu zaslišala znani glas in zagledala Miklovca, je iztegnila roke proti njemu in pro-seče zaklicala:

— Oče Miklovi! Rešite me! Rešite me!

— Ne delate po postavi! je zagrozil Miklovc biričem.

— 11 —

— Kdo vam jo je ukazal postaviti na kamen? Kdaj je bila obsojena?

Biriči so se spogledali in njihov poveljnik ga je za-vrnil:

— Cesarski sodnik jo je ukazal prijeti.

— Pa ne postaviti na kamen! ga je srdito zavrnil Miklovc.

Roke biričev so omahnile.

— Mi smo jo obsodili! Coprnica je! so vpili ljudje okrog njega.

— Sodba je taka, da pride na grmado vsaka, ki je coprnica! je zavpil Kovač, ki se je bil prerinil do kamna in nadaljeval: — In njen prah naj se razprši v vse vetro-ve. Meni jo naj dajo na nakovalo!

Množica je pričela tuliti, kar je dalo Kovaču pogum, da je še sam vpil:

— Tudi tisti naj bodo obsojeni, ki zagovarjajo in po-magajo coprnici! V zvezi so z njimi! Coprniki so! Tudi tebe bi bilo treba prijeti!

Miklovc je spoznal nevarnost, vendar je še dejal bi-ričem:

— Zatožil vas bom, da delate proti postavi! Peljite jo tja, kamor je ukazano!

Biriči so jo potegnili s kamna.

— Norec! Ti bi lastno mater na grmado spravil! je rekel Miklovc Kovaču.

— Sodba mora biti za vse enaka, je odvrnil Kovač. — Pa tudi tebi ne uide!

Miklovc se je razburjen obrnil in vrnil skozi gnečo v hišo, za njim pa so žugali in grozili:

— Coprniki! S hudičem si v zvezi! Tega primite!

Biriči so vlekli Krzničevko v grad. Zastonj se je upi-rala, zastonj klicala na pomoč; nikjer ni bilo usmiljenega srca, nikjer pomoči. Množica se je razmikala. Privlekli

— 13 —

Množica se je razkropila in Gregor je ostal sam s svo-jimi otroki pred mostom. Nihče več se ni zmenil zanj, nihče ni sočustvoval z njegovo nesrečo, nihče ni pokazal trohico usmiljenja, zakaj on je mož coprnice in otroci so coprniki zarod.

Tudi Gregor se je prekrizal in molil z otroki. Od ih-tenja se je tresel po vsem telesu in besede so prihajale sunkoma iz ust:

— Zgodi se tvoja volja...

Iskreno je ponavljal besede očenaša in obšel ga je nekakšen mir. Toda vmes se je tako vsiljivo oglašal grajski zvonček s svojim bim, bim, bim. Gregor se je spomnil, da poje tudi tistim, ki jih peljejo na morišče pod »stare gavge« in nekaj mu je reklo: — Lej, tudi tvoji ženi bo zapel ta zvonček.

Mraz ga je spreletel po vsem telesu. Povzdignil je roke, pogledal kvišku in klical: — Jezus! Jezus! Jezus! Naslonil se je na mostno ograjo in bridko jokal.

2. PETROVA POLONCA

Pri Miklovih je na semanj dan pomagala v gostilni in kuhinji Petrova Polonca, ženska pri štiridesetih letih, usmiljenega srca, samska, pridna in potrpežljiva. Stano-vanje je imela pri svojem bratu v Goričji vasi, toda pre-bivala je večinoma v trgu. Zjutraj je hodila k maši, spo-toma nazaj se je ustavljala kakor je pač naneslo, zakaj bila je vedno pripravljena pomagati. Najraje je seveda pomagala pri »gospodih«, tako pri »gnadljivemu gospodu respsterju« kakor tudi pri gospodih beneficiatih in ka-planih. V splošnem je imela rada vse gospode, vendar, če bi jo kdo vprašal, katerega ima najraje, bi bila gotovo odgovorila, da ima rada vse gospode, da pa ji je najbolj všeč gospod iz Nove Stifte, gospod Mihel, ki imajo krh-ko besedo in ki vsakomur povedo, kar je treba. Tudi se tako angelsko lepo drže pri povzdigovanju in imajo sploh še sto drugih lepih čednosti. Polonca je pomagala

— 16 —

— Raje ne! Naj Kovač blekne eno samo besedo, pa te zavijte čez most, je dejal Miklovc. — Ljudje so kakor obsedeni.

Ko je odzvonilo poldne, so pričeli ljudje prihajati v gostilno.

— Pogledat grem, je rekla Polonca. — Pomagat grem.

Glas se ji je tresel.

— O, nesrečni Otroci brez matere! O, usmiljeni ljudje! Z, nesrečni Gregor!

Popravila si je lase in predpasnik ter stopila na prag. Pogledala je čez množico ljudi, ki je vrvela po trgu pred hišo proti gradu. Na mostu je opazila oborožene biriče, pred njimi pa je na ograji slonel možak. Z rokami si je pokrival obraz in otroci so se stiskali k njemu. Med bi-riči je spoznala Šamuta.

— Tudi ta je med preganjalci! Trdosrčnež! je sikni-la nejevoljno predse. Nato je šla med štanti proti mostu in razmišljala, kaj bi naredila. »Marija, pomagaj!« je zdi-hovala v mislih in čez nekaj trenutkov je bila pred mo-stom, pred biriči, pri Gregorju in njegovih otrokih.

— Kaj ste mu naredili?

— Ne izprašuj, ker veš, je odvrnil prvi birič in Ša-mut je dodal: — Kar nam je bilo ukazano! Ta pa se naj spravi s poti, če hoče sebi dobro!

— Gregor! je poklicala Krzniča, in ker se ni takoj odzval, mu je položila roko na ramo, ga stresla in so-čutno vprašala: — Gregor! Gregor! Kaj ti je?

Okrenil se je in ko jo je ugledal, je vzkliknil ves obu-pan:

— Polonca! Ti si? ... Lej, kaj se je zgodilo!

Znova so se mu ulile solze iz oči in otroci so zajokali. Polonca si je brisala solze in očitajoče pogledovala Ša-muta, ki ji je umikal pogled.

— 15 —

— Nesrečni človek! Molči no! ga je ustavila žena. — Naj sliši kdo te tvoje besede, pa boš tudi ti tam! Kaj boš imel od tega?

— O križani, usmili se je! O nesrečna ženska! Kdo jo bo rešil! so vzklikale ženske in jokale.

— Čigava pa je? je vprašala Polonca, ko je brisala skledo. Stala je tako, da je imela eno nogo v veži, drugo pa v kuhinji.

— Kaj vem. Ženska je ženski podobna, kadar je raz-mrščena kakor tista, ki sem jo videl na kamnu. Saj me je klicala, naj ji pomagam, ko me je videla. Pa kje bi spoznal glas, ki je bil ves iz sebe! Najbrž bo Krzničeva iz Nemške vase.

— Čigava? je vprašala Polonca, kakor da ne verjame svojim ušesom. Prenehala je brisati.

— Krzniča sem spoznal po glasu. Držali so ga, da ni mogel do kamna. Bo že njegova, kajti za drugo žensko se najbrž ne bi tako gnal!

— Krzničevka? Gregorjeva? je ponovila Polonca s strahom.

— Ta bo. Nemški Kovač je bil zraven. Ta norec! Ta jo je dvignil na kamen! Ves semenj nam je zmešal!

— Pa ni bilo nikogar, ki bi jo rešil? je vzkliknila Po-lonca. — Kup otrok ima!

Odložila je posodo in kunj, stopila v vežo in vprašala: — Kje pa je? Pojdimo jo rešiti!

— Je ne moreš! Jo že imajo biriči! Pa kaj biriči! Kovač in drugi taki norci so hujši od biričev! Ne rešiš je! je ugovarjal Miklovc.

— Pa Gregor? Kje je? Kaj pravi?

— Kar na prag stopi pa poglej! In pri miru bodi, da še tebe ne zgrabijo!

— Polonca! se je oglasila gospodinja! — Varuj se! Nikar se ne kaži!

Domača drobna avtomatizacija

OD PRADAVNIN ISTI REFREN:

— Mene pa nikoli ne pelješ ven!

... no in še majčkeno natrijevega klora ...

— Tovariš kapitan! Vsa po sadka je nared za proslavo praznika!

Vsevidna inšpekcija iz uprave

Milo za drago

Njegove in njene misli

Moderna beatniška ljubezen

VESNA Volna

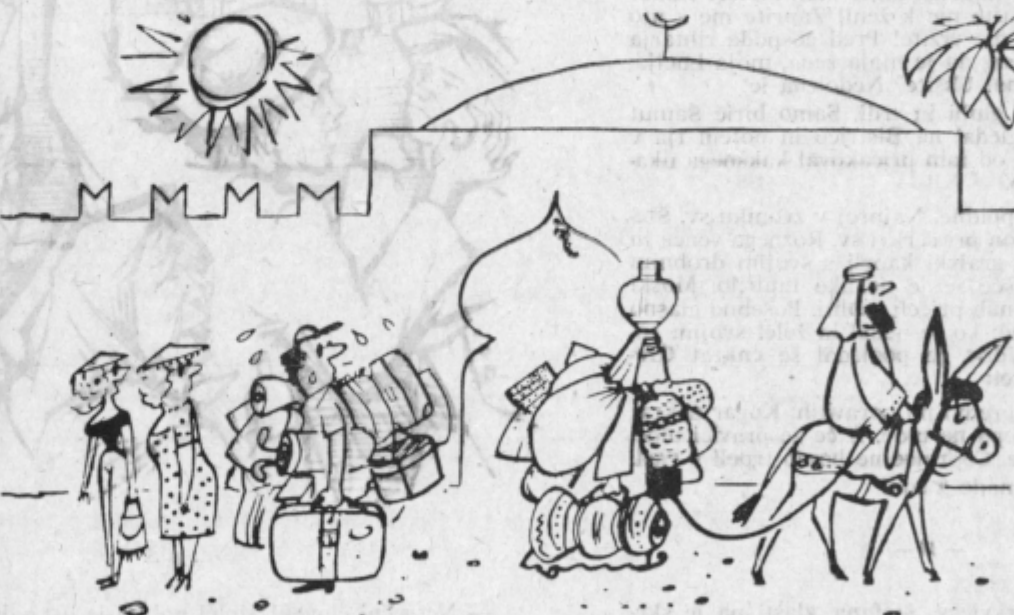
Pomlad je zahrbtna, pravijo, zato ne bo odveč, če se še oblečete toplo!

Tor-bica Solčava babu

Drogerija manufaktura STARI TRG

TRGOVSKO PODJETJE moda V MODI VSE PO MODI moda

POHUJSEVALNO POTOVANJE:

— Mama, zelo sva ga polomili, da sva silili očeta na potovanje v te kraje...

Ljubezen, politika in vohunstvo

Preden je Andrej našel pot do poroke, so ga poklicali v Potsdam. — Morda bi se lahko takoj pozanimal za poročno dovoljenje, je rekla Helga.

V Potsdamu je ostal tri dni in ko se je vrnil, je bil slabe volje.

— Kaj, je Andrej? So odklonili? je s strahom vprašala Helga.

— O tem, je rekel, — sploh nismo govorili in tudi ne bomo več govorili.

— Povej vendar, kaj je?

— Slabo kaže, Jelena. V Potsdamu so dobili poročilo o meni, ki me dolži, da živim z Nemko in imam zveze z Američani.

— Kaj? Midva vendar ne živiva skupaj! In zveza z Američani? Kaj mislijo Boba?

— Da, Boba. Če bom imel srečo, je to dovolj, da men ustrelijo.

— Čigavo je poročilo?

— Se vprašaš? Jačukovo vendar!

— Toda Jačuk je major, ti pa si podpolkovnik!

— Da, NKVD. Njihova funkcija je drugačna in to si boš morala zapomniti za vse čase.

— Ne moreš nič zoper Jačuka?

Odkimal je, potem pa jo poljubil. — Počajkava, morda bo vse v redu.

In vendar ni bilo v redu. Stiri dni kasneje je prišlo povelje, da mora Andrej v dvanajstih urah odpotovati v Sovjetsko zvezo. Njegov naslednik bo major Jačuk.

V delovnem kabinetu sta se poslovila. — Andrej, mi boš pisal?

— To ne bo mogoče.

— Se ne bova nikoli več videla?

— Ah, Jelena, kdo bi to vedel! Poskušal bom vse, da se vrnem, ampak ne bo preprosto.

Stala je ob oknu, ko je stopal v avto. Major Jačuk ga je pospremil in salutiral, ko se je Andrej odpeljal. Ni mu odzdravil; izgubil se je v meglenem novembrskem dnevu.

Helga je jokala vso noč. Zjutraj je prišla k Jačuku v službo.

— Zelo škoda, je rekel ta ljubeznivo. — Vi ste pametna tolmačka. Kaj si ne bi raje premislili?

— Ne.

— Zakaj ne?

— To vam je znano, je odvrnila in odšla. Hotela

XIII. HANGTOWN — MESTO VISLIC

Kolona voz je ropotala in poskakovala v Placerville. Nekdo v koloni je prepeval znano pesem »Betsey in Ike«, ki opeva ta kraj kot mesto vislic — Hangtown. Popotniki so bili dobre volje, saj so končno prispeli v kraj, kamor so bili namenjeni. Tu so se njihove poti razšle. Dolgo in naporno potovanje je bilo pri kraju.

Studenbaker, tako je bilo ime mladcu, ki je prepeval, je bil star šele devetnajst let, toda razganjal ga je od zdravja in moči, zlata mrzlica pa ga je okužila vse do zadnje koščice. Studenbaker je prihajal iz South Benda v državi Indiana. Bil je potomec holandskih priseljencev, kar se mu je poznalo tudi v njegovem naglasu. Bil je tesar, zato so bile njegove lopataste roke čvrste kot primež. Mladi mož je na poti prišel ob vse. Imel je le tisto v kar je bil ob-

tudi na vogalu, kjer je dolgin Mark Hopkins imel svojo zelenjavno branjarjo. Hopkins je zelenjavo vozil na vozu iz Sacramenta, kjer je blizu reke imel vrtnarijo. Ta vrta je bil tako ploden, da je prinašal lastniku veliko več, kot če bi kopal po hribih in iskal zlato. Zlatokopi so se pač hitro prenaedli mehičanskega fizičla, slanine in carskega praženca, zato so radi plačevali Hopkinsu zajetne vsote za pravtako zajetno in bujno zelenjavo ter sočivje.

Nekega večera Johnu ni bilo do potepanja, zato je stegnil svoje dolge noge po »prični« in vprašal mojstra Hindsa:

— Zakaj pravzaprav pravijo temu mestecu Hangtown — mesto vislic?

— Če ti naj razložim, moram seči daleč nazaj, mladi prijatelj, je začel kovač Hinds:

— Preden so ob Sacramento river našli zlato, sta zemljo tu v okolici Coloma obdelovala Bill Daylor in Perry McCoon. Ko je tisti Marshall, bil je tesar kot ste vi, našel zlato, sta oba moža šla na lov za zlatom. Najela sta nekaj Indijancev za pomoč in začela kopati prav tu, v tej dolini. V breznu, ki ga še danes imenujejo »revir suhega zlata«, sta moža s svojimi delavci v pčlem tednu nabrala zlata za sedemnajst tisoč dolarjev. Zlatokopi so kot hudournik prihrumeli semkaj. Leta 1850 so v tej dolini spravili iz zemlje zlata za petdeset milijonov dolarjev ...

— Zanimivo. Vendar bi rad vedel od kod ime Hangtown?

— Le potrpite, mladeč. Pustite me pripovedovati ... Leta 1849 se je v gozdovih tod okoli naselila roparska banda, ki je ropala zlatosledce in karavane na cestah. Falotje so si nadeli ime »sove«. Ta dežela je bila do leta 1845 mehičanska, potlej pa je pripadla združenim državam. O kakšnem redu in zakonitosti v teh krajih skoraj ni bilo govora. Mehičanci so imeli kaj malo smisla in še manj potrebe po zakonitosti, zato je zakon kot hromo kljuse capjal za dohodki, ki jih je prinesel viharji naval, »lovcev na srečo ...« Zlatokopi so si morali ustvariti zasilno zakonodajo. Ti nepisani zakoni pa so bili trdi in neizprosni. Če se je kdo le malo pregrešil je zasramovan in opsovan moral zapustiti kraj, ali pa so mu jih po golih plečih naložili tudi po petdeset z bječim polnim vozlov. Kdor pa je ukradel konja, mulo, osla, kdor je umoril človeka, ta je bil nemudoma obesen. Vrv je bila namenjena tudi vsakemu, ki bi se polastil tujega mošnjička zlata ali denarja ... »Sove« so nekoč napadli nekega Francoza, nekega trgovca Caillouxa ter ga olajšali za petdeset unč zlata. Že drugo jutro so tri bandite ujeli. Dobro uro po tistem so že vsi trije viseli na debelih vejah velikega hrasta sredi naselja. Pozneje je zlatokopsko sodišče obsodilo še več nepridipravov na vrv. Tako se je kraja prielo ime Hngtown. To ima sicer dobro stran, saj se banditi in dolgorstneži premislijo

lečen in obut, v žepu pa petdeset centov.

Ceprav je bilo pravo ime mesteca Placerville ni nihče izgovarjal tega imena. Vsak je govoril o Hangtownu — mestu vislic. Bilo je to živahno in hrupno mesto, ena sama zmešnjava šotorov in barak na obeh bregovih divje reke, ki je sekala ozko dolino. Placerville je ležal ob deželni cesti, zato je bila glavna cesta skozi kraj vedno polna vozov, vpreg in jezdni konj. Kadar je v naselje priropotala poštna kočija, je bil to za kraj vedno razburljiv dogodek.

John Studenbaker je bil sicer opravljen za zlatosledca, vendar ni imel nobenega orodja razen svojih močnih rok, pa tudi nobenega denarja, da bi si orodje kupil.

John se je oziral za priložnostnim zaslužkom in tako prišel do kovaške delavnice. Bila je to brunarica, ki je do polovice bila delavnica, druga polovica pa je služila za stanovanje. V delavnici je udarjal po nakovalu možak in ves zaskrbljen ogledoval celo grmado polomljenih voz in koles. Ko je nekaj časa gledal mladeniča pred vrati je vzkliknil:

— Hej, mladi mož! Vzbuja te videz, da se razumete v obrt. Ste morda celo kovač ali tesar?

— Poslednje bi ustrezalo, se je zasmejal John, pri čemer so se duri zatresle pod težo njegovih ramen.

— Ste zmožni spraviti takšnele podrtije v red, da bi jih spet lahko imenovali vozovi?

— Mislim, da sem.

— Znete morda popraviti os poštne kočije, krpate ponve zlatokopom, nasajati na krampe in lopate nove držaje, podkovati konja?

— Tudi to znam.

— Znete izdelati samokolnico?

— Seveda.

— Potem ste sprejeti. Kar notri, mladi mož! Jaz sem Hinds!

Tako je John Studenbaker dobil delo. Delal je pridno, stanoval je skupaj z mojstrom v zadnjem delu brunarice, kjer sta bili dve »prični« kot postelji in nekaj sodov kot miza in stoli, edino pohištvo, no, peč sta tudi še premogla. John je spočetka popravljal vozove in kočije. Njegova prva samokolnica, ki jo je naredil je bila takšna, da se je mojster Hinds zvil od smeha. Toda hitro je John dobil izkušnje in čez nekaj tednov so ga povsod klicali Johnny-samokolnica. Ljudje so se naravnost trgali za njegove izdelke.

Kmalu se je John udomačil v Hangtownu. Zvečer, ko se je po delu sprehodil po mestu, je vedno zavil v majhno mesarijo, ki jo je vodil Philip Armour. Tudi ta je bil mlad fant, ki je prišel kpat zlato, pa se je raje lotil svoje obrti. Pogosto se je John ustavlil

preden pridejo v naš kraj. Je pa tudi slaba stran, saj ime res ni privlačno. Zato se naš spoštovani poštar tako zavzema, da bi ljudje uporabljali ime Placerville. Eno je neizpodbitno, nepoštenjaki se našega naselja izogibajo, kot bi tu bilo gnezdišče strupenih kač. kega Francoza, nekega trgovca Caillouxa ter ga olajšali za petdeset unč zlata. Že drugo jutro so tri bandite ujeli. Dobro uro po tistem so že vsi trije viseli na debelih vejah velikega hrasta sredi naselja. Pozneje je zlatokopsko sodišče obsodilo še več nepridipravov na vrv. Tako se je kraja prielo ime Hangtown. To ima sicer dobro stran, saj se banditi in dolgorstneži premislijo preden pridejo v naš kraj. Je pa tudi slaba stran, saj ime res ni privlačno. Zato se naš spoštovani poštar tako zavzema, da bi ljudje uporabljali ime Placerville. Eno je neizpodbitno, nepoštenjaki se našega naselja izogibajo, kot bi tu bilo gnezdišče strupenih klopotač.

Ob neki priložnosti je John omenil svojemu gospodarju, da misli poizkusiti svojo srečo z zlatom, čim bo imel dovolj denarja. Hinds mu je razumevajoče pritrjeval:

— Seveda morate poskusiti, mladi mož. Toda če vam bo šlo po zlu, pri meni boste vedno našli odprta vrata, delo in zanesljiv kruh.

Studenbaker se je oskrbel s pripravami za kopanje in izpiranje ter se nekega dne napotil z mnogimi zlatokopi v notranjost dežele.

Daleč proč od mesta je Studenbaker dohitel kolono voz, ki so bili postavljeni v krog za nočno taborjenje. John se je pridružil in prislunil ženskam, ki so pripravljale večerjo in hkrati obujale spomine na domač kraj, kjer so lahko pričarale vse kaj boljšega na mizo kot tu v divjini. Malo je manjkalo, da ni bušnil v smeh, ko se je oglasila visokorasla in tršata deklina:

— Ha, sita sem že vaših sirovih štrukljev, breskovih želejev in tistih vaših pletenin in vezenj. Jaz sem izrezana iz tršega lesa. Vse, česar sem se naučila v gozdovih Missourija, je vzreja konj, toda to znam bolje kot vsak dedec.

John Studenbaker je dolge tedne potoval po deželi, kopal in spiral zemljo ter prod. Delal je pri »dolgih lulačih«, ko so rekli dolgim koritom iz desk, po katerih je tekla voda, kopači pa so vanje metali zemljo in spirali zlato. Studenbaker je okusil vse. Kopal je v rovi, kjer se mu je kamenje vsipavalo na glavo, gazil je do pasu v močvirnatih zemlji in grabl blato iz njega, nosil je vreče zemlje in peska k potokom, spiral in strmel v dno ponve od jutra do noči. Fant ni imel sreče, komaj da je nabral toliko zlata, da se je lahko vrnil v Hangtown k mojstru Hindsu.

Spet je John izdeloval samokolnice, popravljal kočije, vozove, sem in tja pa tudi izdelal kakšno kočijo za bogatega zlatokopa.

jevi niso občutili. Dobili so vse, celo pijačo, blago in čevlje. In na veliko presenečenje Jačuk Helge ni skušal zopet poljubiti.

Helga se je zopet čutila varno. Nemški komunisti niso mirovali in na Jačukovi mizi so bili vedno novi spisi. Pričela je s staro igro. Zapomnila si je določena imena in jih posredovala očetu. Včasih je uspelo, včasih ne, toda nihče ji ni mogel nič dokazati.

Nekoč je na takšnem spisu prebrala ime gospodične Petzold. To je bila starejša šivilja, ki ji je v zadnjih mesecih naredila marsikakšno obleko. Gospodično Petzold je treba takoj rešiti.

— Tovariš komandant, je rekla Helga, — ta ženska je nedolžna, jamčim.

— Tako? Zenske nikoli niso nedolžne, če na primer pogledam samo tebe.

Zelo duhovito, je pomislila Helga in se nasmejala. — Gospodična Petzold sploh nima pojma, kaj je fašist.

— Res?

— Res, tovariš komandant.

Položil ji je roke na rame in jo počasi vlekel k sebi. Poljubil jo je na obe lici; ni se upirala. Potlej se je zasmejal, vzel svinčnik in prečrtal ime Petzold.

— Hvala, tovariš komandant.

— Ni za kaj, Jelena, zaupam ti. Morda bova postala še zelo dobra prijateljca, kaj meniš?

Prihodnjič: OLJE POD MORJEM

Samo nekaj dni po zaključku blokade so lahko v boljših leningrajskih restavracijah še stregli izbrana jedila in v prodajalnah so ljudje kupovali še nekatere konzerve na prosto. Toda 12. septembra je tretja omejitev dokončno odpravila vso prosto trgovino. Vse je bilo na karte. Odlej je bilo določeno 500 gr kruha dnevno za delavce, 300 gr za uradnike in otroke in 250 gr za vse druge.

Da bi varčevali z moko, so si prizadevali z raznimi mešanicami. Kruh so pekli 20. oktobra iz 63 % ržene moke, 4 % lanenega zdroba, 4 % otrobov, 8 % debelozrnate moke, 4 % soja moke, 12 % sladur in 5 % plesnive moke. V nekem pristaniškem skladišču so odkrili 2000 ton ovčjih črev, ki so jih predelali v želatino in s primesjo raznih začimb uničili zadah ter s tem zamenjali mesne izdelke.

Ljudje so zelo pogosto »izgubljali« živilske karte. Oktobra so prijavili 5000 izgubljenih kart, novembra 13000 in decembra celo 24000. Prijavitelji so običajno navajali za vzrok izgube bombne napade, toda ko so se oblasti odločile, da ne bodo nadomeščali izgubljenih kart, je izgubljanje hitro prenehalo.

V novembru in decembru so bili obroki tako nizki, da niso več zadoščali za obstanek. Vsega je bilo v Leningradu predpisanih pet omejitev obrokov. Četrtega so uvedli 13., zadnjega pa 20. novembra. Že pri četrtem omejitvi so začeli ljudje umirati od lakote. Novembra jih je umrlo 11000, decembra 52000, kar je bilo približno leto povprečje umrljivosti v Leningradu, januarja 1942 pa je umrlo povprečno 3500 ljudi dnevno.

Ljudje pa niso umirali samo zaradi pomanjkanja hrane, temveč tudi zaradi hudega mraza. Z vsega preostalega ozemlja so zbrali les, a tega je kmalu zmanjkalo in potem so morali kuriti pohištvo, knjige in sploh vse, kar je gorelo, da so se mogli nekoliko ogreti. Tovarne, v kolikor so sploh delovale, so morale delati z omejitvami zaradi pomanjkanja energije, sicer pa je bilo povsod drugod dosledno prepovedano uporabljanje električnega toka.

Pavlov piše v svojih zapiskih: »Da bi si utešili občutek lakote, so ljudje lovili vrane, mačke in pse, kolikor jih je še ostalo pri življenju. Brskali so po predelih in uživali stara zdravila, olje za lase, vazelin, glicerin.

Ljudi je zatekala smrt povsod: zgrudi li so se na cesti in niso več vstali, zaspali v posteljah in se niso več prebudili, omahnili med delom pri strojih. Prevoznih sredstev ni bilo in običajno so položili pokojne na ponjave in jih vlekli na vrvice na pokopališče. Mnogi so spetoma omagali in se pridružili pokojnim.«

Karasev piše v knjigi »Leningraščani v letih blokade«: »Nemogoče je bilo najti krste in številni mrlci so ležali na pokopališčih ali v bližini, zaviti samo v ponjavo. Oblasti so si prizadevale, da bi preprečile epidemije, zato so organizirali pogrebne delovne skupine, ki so kopale skupinske grobove z eksplozivom, saj niso imele moči, da bi kopali običajne grobove v zamrzo zemljo. Kasneje so morale take skupine preiskati vse mesto, da so še pravočasno odstranili mrlce, ki so ostali vsepovsod.«

Ko so aprila pred nastopom pomladi še enkrat preiskali mesto, so odkrili še tisoče trupel, ki so ležala v zapuščenih zakloniščih, jarkih, ali jih je dotlej prekrival sneg. Bolnišnice niso mogle pomagati umirajočim, saj so zdravniki in sestre trpeli prav takšno lakoto kot drugo prebivalstvo.

V decembru in januarju je mraz povzročil zmrznjenje vodovoda. Ljudje so morali prebiti led, da so prišli do vode iz Neve in drugih leningrajskih potokov. Voda seveda ni bila pitna. Februarja so cepili milijon in pol ljudi proti griži.

Kljub tolikšni lakoti niso zabeležili očitnejših primerov neredov in surovosti. Tu in tam so se sicer primerile napake, a kazni so bile hude, saj so za pol kilograma kruha tatu ustrelili.

Pavlov opisuje primer, ko je granata zadela tovorni voz, ki je peljal kruh iz pekarnice. Voznik je bil mrtev, hlebci svežega kruha pa so ležali nastilani naokrog po cesti. Okoli voza se je hitro zbrala skupina ljudi, toda nihče ni dotaknil niti koščka kruha. Sialo in čakali, dokler ni prišel drug voznik in preložil kruh ter ga odpeljal v prodajalno. Premagovanje je moralo biti veliko, toda ljudje so se zavedali: če bi tu vzeli, bi drugje vzeli njim. S takšnim odgovodom se je samo čvrstila skupna volja za obstanek in zmago.

Neverjetno pomoč in podporo so nudili ostarelim ljudem komso-molci. Posebne skupine so obiskovale te ljudi, jih umivale, hranile, jim nasekale drva in jim zakurile, prinašale vodo iz Neve in podobno. Vse to pa so te skupine komso-molcev, večidel dekleta, opravile še kot svoj dodatek k dnevnim obvezam. Njihove roke so bile otekle in razpokane od mraza, a volja je bila velika.

Komso-molci so imeli tudi nalogo, da so preseljevali ostarele ljudi in otroke v posebne domove. Od januarja do maja 1942 so tako preselili 30.000 sirot v 85 otroških domov.

Tudi obroki za vojake na bojišču so bili majhni. Od novembra 1941 do februarja 1942 so dobivali vojaki na bojišču 2593 kalorij, oskrbovalne enote v zaledju pa samo 1605 kalorij. Na bojišču je to bilo pol kilograma kruha in 130 gramov mesa in še nekaj drugih malenkosti. Takšna prehrana v hudem mrazu je bila vsekakor obsojena na kratkotrajno zdržljivost.

Prihodnjič: JACUKOVO OBLEG ANJE

je zapustiti komandanturo, zapustiti Jačuka in Güsten, kjer jo je vse spominjalo na Andreja. Odsila je v Alsteben, kjer je delala v lekarni tamkajšnje bolnišnice, Stirlingajst dni, potem pa je prišel brat Jossi. — Moraš se takoj vrniti, je rekel, — očeta so zaprli.

— Za božjo voljo, zakaj?

— Jačuk je rekel, da si pobegnili na Zahod.

— Tega vendar ne verjame!

Vrnila se je z bratom in se takoj javila Jačuku. Spet je bil poln ljubeznivosti.

— Glej no, tu ste? Jaz pa sem mislil, da ste pobegnili!

— In zato ste zaprli mojega očeta?

— Moral sem izvedeti, kje ste, saj ste dolgo delali pri nas in bi bilo nevarno, če bi pobegnili na Zahod.

— Delala sem v lekarni v bolnišnici, lahko se prepričate. Boste zdaj izpustili mojega očeta?

— Razumljivo, je rekel Jačuk in se nasmešnil.

— Predlagam vam, da se zopet vrnete k nam kot to-mačka. Bolje bo za vas, za nas in za očeta. Delajmo zopet skupaj in vse bo v redu.

— Da, je rekla.

Zopet je delala v komandanturi. Slo je boljše kot je mislila, kajti Jačuk je bil nadvse priazen in dober, še celo bolj kot Andrej.

Cas velike lakote pozimi 1945/46 Wannenmacher-

TRGOVSKO PODJETJE S TEHNIČNIM BLAGOM NA VELIKO IN MALO

TEHNO-MERCATOR

CELJE, SE PRIPOROČA ZA NAKUP IN VAS TEDENSKO OBVEŠČA

Ob pestrem asortimanu in konkurenčnih cenah je odločitev za nakup najlažja, zato vas vabimo, da si ogledate naše zaloge:

- kompletno opremo za kopalnice;
- plastične obložne plošče;
- alkaten cevi, svinčene in tlačne cevi;
- keramične obložne ploščice v vseh barvah;
- kompleten asortiman vodovodno instalacijskega materiala itd.

Vse to vam nudimo v poslovalnici LABOD, Stanetova ul. 31

KRIMINALNI ROMAN [3]

Prepričan sem, da so se oči Cabota Sweeneyja močneje zasvetile, ko naju je vodil proti vogalni pisarni, od koder smo slišali glasove nesoglasja. V trenutku, ko smo prišli do vrat, je privrnil skoznje ženski del prepira in odhitel po stranskem hodniku. Gibala se je preveč naglo, da bi jo mogel natanko oceniti, a prvi vtis je dovoljeval prepričanje, da sem videl nenavadno čeden komet. Gledal sem za njo po hodniku in odkril nekaj podrobnosti: svojevrsno nalaganost, moško krojena oblačila, okrasno migljanje mehkih kožusčkov majhnih rjavih živalic okoli vratu in ramen ter enega izmed tistih klobučkov, ki so videti kakor sveženj trakastih pentelj vrh glave, ovitih v kopreno zelene tančice. Menim, da sem se domislil kometa zavoljo odvečnih pramenov tančice, ki so plapolali za njo zaradi nagle hoje.

Cabot Sweeney nama je pokazal vrata, od koder je bila ravnokar planila ženska prikazen, nato pa se je izgubil nazaj po hodniku. Vsakdo je že slišal o Mussolinijevi pisarni, ki je bila tako dolga kakor kakšen v vejami obokan dvored z Il Ducejevo pisalno mizo na skrajnem koncu, da so morali obiskovalci prenesti grozljivo doživljanje dolgotrajne hoje, medtem ko so se blizali slovitemu državniku.

Pisarna Garricka Islingtona IV. je čisto takšna. Dolga, ozka soba — obarvana mrtvaško belo, ker je na južni strani hodnika — je bolj podobna direktorjevi sobi kakor delovnemu prostoru. Če bi rekel samo to, da je opremljena s pisalno mizo in ravnimi stoli, ne bi zadeli bistva. Mizo je potrebno opisati, če hočemo razumeti pisarno, in bojim se, da bi jo morali videti, če bi hoteli verjeti. To ni navadna pisalna miza, kakršnih ste videli že dosti. Podobna je jedlini mizi v eni izmed tistih hiš, kjer se gospodarka pri popoldanskem napitku domisli in namigne strežaju, če bi povedal kuharju, da jih bo pri večerji sedelo za mizo štirindvajset.

Prav tako dolga je in ob obeh straneh stoili. Le ob skrajnem koncu je nekoliko podobna pisalni mizi, kjer so nagneteni dva telefona, kup belega papirja, steklenica za vodo, kozarec, žlica na pladnju, kakšnih sedem ali osem steklenič z zdravili in črn držalnik s pisanim šopom svinčnikov — rdeči svinčniki, modri svinčniki, zeleni svinčniki, oranžni svinčniki in mehki črni svinčniki.

Ce razmislimo, ne bi ravno rekli, da je to ustrezna pisarniška ropotija, toda takšen je bil delovni kotiček Garricka Islingtona IV. In za vso to

Umor v grobnici

šaro — če ne omenimo dveh pladnjev iz pletene žice, koša za odpadke, napolnjenega z zmečkanim papirjem in razmetanih svinčnikov — je sedel veliki mož osebno.

Svet je poln ljudi, ki niso videli nikoli česa drugega, razen sence Garricka Islingtona IV. Ko pridete v njegovo pisarno, sedite na koncu svoje dolge mize in svetloba sije v prostor skoz široko okno izza njegovega hrba, medtem ko se okna ob strani sobe zagrnjena z beneškimi rebrastimi navojnicami. Vidite lahko samo obrisi velike gnoje mize z razmršeni-mi lasmi, ki se odčitujejo v koničastih šopih v blišcu svetlobe, sicer pa bujite vanj, medtem ko se vam svetloba zadira v oči, in ne vidite ničesar. Prav tako ste še vedno zaslepljeni, četudi sedite v katerem izmed stolov ob mizi.

Ko sva vstopila, je jemal tableto. Skoz svetlobo je zarezala roka in nama ponudila stole. Sedla sva, on pa je splaknil tableto z vodo iz kozarca.

»Inšpektor Schmidt,« je spregovoril in njegov glas, zdaj umirjen, je bil tople, z zvnečim trepetom izurjenega govornika. »Samo eno željo imam pri NOVICE. Želim samo dejstva, dejstva in vnovič dejstva — skratka vsa dejstva.«

»Potem želimo isto,« je odvrnil Schmitt. »Gospod Bagby,« me je odgovoril Islington. »Prav je, če se sporazumemo že v samem začetku. Karkoli bo kdo zapisal o tej zadevi, bodo prve objavile NOVICE.«

Mežikal sem v ostro svetlobo in si prizadeval, da bi se dostojanstveno poklonil. »Nikar se me ne bojte, Islington,« sem ga potolažil. »Če bodo dogodki dokazali, da so vredni podrobne analize, jih bom nedvomno ob pravem času tudi sam opisal. Toda ker se ne zanimam za površinske sinteze naglega časnikarstva, so NOVICE povsem varne. Ne bom teknoval.«

Islington je pohvalno zamrmral in da bi si spočil oči od blišča, sem pogledal inšpektorja. Smehljaj se mi je.

»Potem,« je nadaljeval Islington, »lahko govorim sproščeno.«

»Ja,« je potrdil Schmitt.

Vsa čast Garricku Islingtonu IV. Do dna je uresničeval načelo jedrnatosti, jasnosti in živahnosti. Svojo zgodbo je povedal hitro in izkušeno

ter prekinil pripoved samo enkrat, da je vzel tableto. Celo ko je stopil Cabot Sweeney »copatami za Schmittja — čisto prave velikosti — je nemoteno pripovedoval dalje, niti ga ni zmotilo, ko si je inšpektor z vzdih olajšanja sezul čevlje in si nataknil udobne copate.

V resnici tudi ni imel dosti povedati. Poklicali so naju, da bi raziskala smrt nekega Harolda Quimbyja, poslednjo pridobitev uredništva NOVIC. Islington je sprejel Quimbyja pred štirimi dnevi in ga odtlej ni več videl. Pravzaprav ga nihče v uredništvu ni videl, dokler ga kakšno uro pred najinim prihodom niso našli. Bil je mrtev.

»Vse kaže,« je pripovedoval Islington, »da je umrl po nesreči, toda — kakor sem že rekel — NOVICE se zanimajo za dejstva in upam, da nam boste vsi oskrbeli vsa dejstva.«

»Seveda,« je pritrdil inšpektor. »Toda prej jih moram zbrati. Kje je truplo?«

»V grobnici.«

»Po čigavem nalogu?«

»Mojem.«

»Če bi vas resnično zanimala vsa dejstva, ne bi bili smeli premakniti trupla, dokler si ga nisem ogledal.«

»Saj ga ni nihče premaknil.«

»Če pravite, da je v grobnici.«

»Oh,« se je oglašil Islington in zvnelo je, kakor da bi se smehljaj. Tega pa ne morem potrditi, ker nisem videl ničesar drugega razen obrisa njegovega ušesa v svetlobi. »Drobec iz časnikarskega slovarja. Ne mislim prave grobnice, temveč našo uradniško grobnico.«

V tem trenutku je storil inšpektor eno izmed tistih svojih potez, ki so ga proslavile kot moža dejanj. Vstal je, obšel košek za odpadke poleg stola Islingtona IV. in potegnil za vrvice beneške rebraste navojnice in tako zastrl svetlobo, ki je sijala v soba skoz okno izza Islingtonovega hrba. Potem je stopil k najbližjemu oknu v stranski steni in razpri rebra navojnice. Svetloba je zalila čvrst, a nenavadno bled Islingtonov obraz. Svetloba nama je prihajala zdaj izza hrba in najina obraza sta bila v udobni senci.

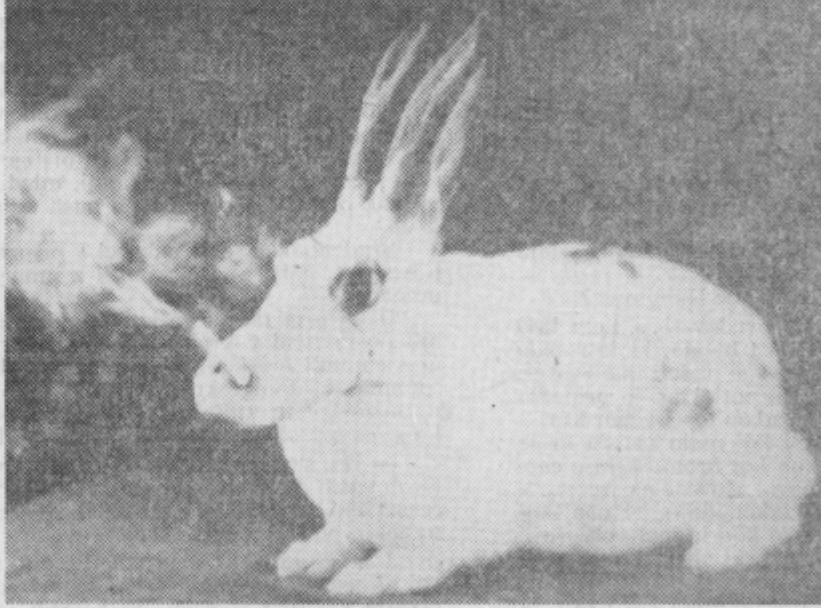
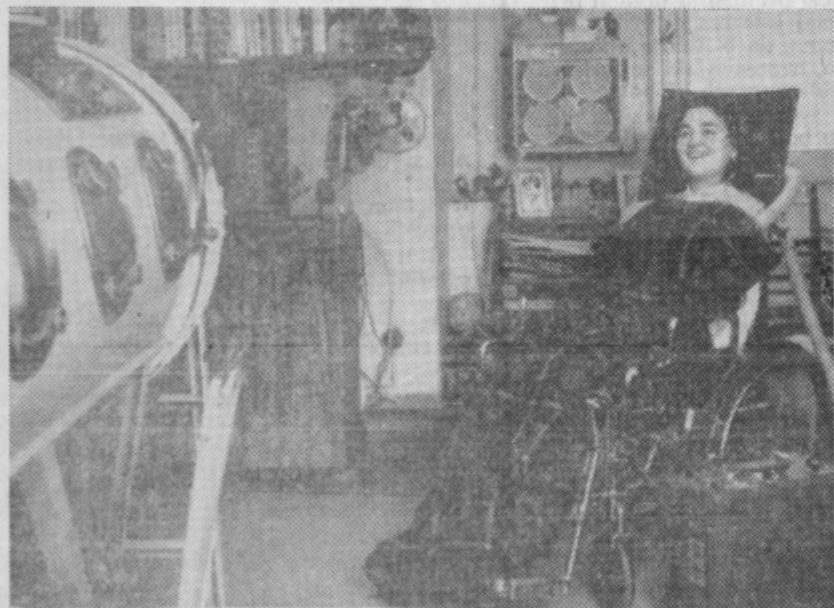
Po tem opravi je inšpektor spet sedel. »Tako,« je dejal. »Zdaj se lahko pogovarjamo sproščeno.« Islington, ki je mežikal bolj zaradi presečenca kot zaradi svetlobe — kajti prepričan sem, da mu tega ni upal storiti še nihče poprej — je molčal.

NADALJEVANJE

MOTORNE SANI SO PREBOLELE OTROSTVO. V AMERIKI SO JIH LETOS PRODALI 90.000 (ZDA IN KANADA), NA NORVESKEM JIH JE ŽE 4.000, V VSEJ OSTALI EVROPI PA 3.500. SANI ZMOREJO SNEŽNE STRMINE S 45 Odstotnim NAGIBOM. UPORABLAJO JIH ZA ŠPORT IN ZA OPRAVLJANJE POKLICEV. V KANADI JE BILA PRVA ŽENSKA, KI JE KUPILA SANI, NEKA PODEŽELSKA BABICA.

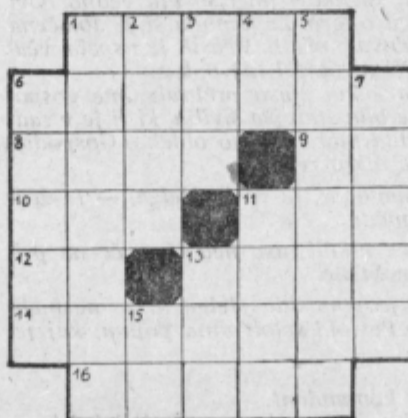
BOB KENNEDY IMA VELIKO DRUŽINO, SAI IMATA S SOPROGO ETHEL DEVET OTROK (NA NASI SLIKI JIH JE SAMO SEST). PO ENI STRANI JE TO ZELO PRIVLAČNO ZA AMERICANE, PO DRUGI STRANI PA AMERICANKE BLEDIJO OD ZAVISTI, KAJTI ETHEL IMA KLJUB VSEMU POSTAVO MANEKENKE. PRAVIJO NAMREČ; DENAR JE TREBA IMETI ZA DEVET OTROK IN VITKO LINIJO PRI DEVETIH OTROKIH.

ROSANNA BENCI JE BILA STARA 13 LET, KO JE NENADOMA ZBOLELA ZA PARALIZO. OD TAKRAT DO DANES, KO JE STARA 18 LET, JE NEPRENEHOMA LEZALA V DVA METRA DOLGI »CEVI«. KI SO NJENA UMETNA PLJUČA. ZDAJ PA SO SPECIALISTI IZ GENOVSKÉ BOLNISNICE IZDELALI PRENOSNA UMETNA PLJUČA, S KATERIMI ROSANNA PO TRI URE NA DAN LAHKO ZAPUSTI »ZELEZNO JECO« IN POSEDI NA PREVOZ NEM STOLU.

VSAK DAN MU PROFESORJI NA INSTITUTU V TBILISU (SZ) PRIZIGAJO CIGARETE. NAJPREJ SE JIH JE BRANIL, PA SO MU IZDELALI POSEBNO MASKO. DOLGOUSEC SKADI POVPREČNO DEVET RUSKIH MAHORK NA DAN. DVE LETI ŽE »KADI«, TODA ZAENKRAT SE NOBENEGA ZNAKA RAKA ALI TUMORJA. PAC PA JE DOLGOUSEC POSTAL STRASTEN KADILEC, ČE NE DOBI CIGARETE PRED ZAJTRKOM, JE VES NERVOZEN.

MALA KRIŽANKA

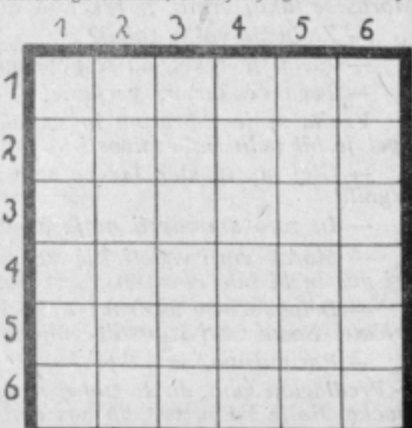

VODORAVNO: 1. kozje oglašanje, 6. naslednik, 8. grški pripovednik iz Male Azije, kateremu pripisujejo kakih 400 basni, 9. tuj dvoglasnik, 10. okrajšava za našo denarno enoto, 11. veličasten koničasti vrh nad zgornjo Soško dolino, 12. ploskovna mera, 13 eden od Sokratovih tožilcev, 14. vas pri Mozirju, ki ima majhno tovarno barv in lesenih izdelkov, 16. rimska naselbina na ozemlju današnje Ljubljane.

NAVPIČNO: 1. trg v Zgornji Savinjski dolini, ki se je uveljavljal v dobi narodnega preporoda, 2. angleško univerzitetno mesto, 3. rudarsko opravilo, 4. ime črke, 5. nauk, na katerem sloni praktično izvajanje, 6. del koleasa, nogalnik, 7. slovenski pevec zabavne glasbe (Frenk), 11. mesto v sev. Dalmaciji, ki je bilo nekaj časa središče srednjeveške Hrvatske, 13. fimska luka (Turku), 15. pamet.

MAGICNI LIK

Vodoravno in navpično: 1. poravnava, 2. konkretna ponazoritev, 3. reka na Primorskem, 4. profesionalni sportnik, 5. po velikosti drugi planet našega planetarnega sistema, 6. najvišja gora v Turčiji.

CELJSKI TEDNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161, TELEFON: 23-69. — UREJUJE uredniški odbor. GLAVNI UREDNIK Tone Skok. ODGOVORNI UREDNIK Drago Hribar. — Casopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948-1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950-1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga USTANOVILE občine, Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah in Zalec. — Tednik IZHAJA ob petkih. IZDAJA: Zavod za informativno službo Celje. TISK IN KLISEJI: »Celjski tisk«. — CENA: posamezna številka 50 par (50 din), letna naročnina 20 (2.000) din, polletna 10 (1.000) din. Tujina 40 (400). TEKOCI RACUN: 507-3-223. TELEFONI: EPP 30-85; NOVINARJI: 22-34, 23-32, MALI OGLASI IN NAROČNINE 31-05, RA DIO: 20-09.